

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.

Vlast potřebuje lásku a pomoc.

Bud'te svorní!

Jen svorným Bůh žehnává.”

JOSEF KARDINÁL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (312) 762-2044

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623

Roč. (Vol.) X. — Číslo (No.) 4.

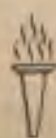
Sobota (Saturday) 19. 1. (January) 1985

Palachův „národní“ pohřeb byl v Praze 25. ledna 1969. Na obrázku přenášejí kamarádi - studenti jeho rakev z Karolina do pohřebního vozu. Rozměrná čs. státní vlajka měla přítomným připomenout, že Jan Palach položil svůj život za náš národ a vlast jako hrdinský voják v boji.

Čin tohoto čistého a nevinného člověka jako by vykupoval hříchy nás - starší generace, která nese odpovědnost za osud naší republiky. Vyburcoval svědomí celého světa i naše vlastní. Chceme, aby nebyl marný.

Ing. Vlastimil Toman, tehdejší předseda ÚV českého odborového svazu pracovníků v kovoprůmyslu.

K 16. VÝROČÍ ŽIVOTNÍ OBĚTI JANA PALACHA

(1969 15. ledna 1985)

Nашe rodná země se před šestnácti lety rozplakala a lidé ve všech západních kulturních a civilizovaných zemích se při té zprávě na chvíli rozzechvěli. Že se upalovali ve Vietnamu budhističtí bonzové, či v jiných asijských zemích různí náboženská fanatikové, to bylo dávno ve světě známé. Avšak, že se upálil ve většinou křesťanském Československu mladý, nadaný, charakterní a duševně vyrovnaný student Karlovy univerzity, Jan Palach, po něm ještě druhý - Jan Zajíc a pak na Moravě ještě jako třetí jeden mladý dělník jen proto, aby vyburcovali národ k svorné solida-

ritě, k jednotnému odvážnému postoji vůči komunistickým kolaborantům se sovětskými okupanty, nad tím se již každý vážně zamýšlel. Ti pak, kteří o komunismu dosud mnoho nevěděli, začínali se nás vyptávat, co je to za nespravedlivý režim, že mladí lidé dávají raději přednost takové kruté smrti než aby pod ním nadále žili. Když jsme se jim snažili vysvětlit pravý důvod, smysl a poselství jejich sebeobětování - vyburcovat národ z lethargické únavy a fatalistické mentality „co můžeme dělat“? - pak tomu už ani ti nejlepší Američané neznali ani komunistických policej-

ních vládních metod ani naši nesnadné geopolitické situace - už vůbec nemohli porozumět. „Jaképak burcování?“, říkali nám tehdy „proč se nezvedne celý národ najednou, když vláda v Československu nebyla lidem svobodně zvolena?“ - Po dalších setkáních a vyptávání se na komunismus se nakonec rozhodli přecíst si nabízené knihy od různonárodních autorů, kteří byli ve svém mládí komunisty z idealistického sociálního citění, ale když poznali skutečnou tvář komunismu na vlastní kůži, brzy se s ním rozešli. Když se pak po všelijakých nebezpečích a trampotách dostali na svobodný Západ, začali psát o komunismu pravdu i s vyličněním důvodů, proč je tak hospodářsky marxistický systém nevykonný a komunistické policejní metody tak kruté, prohrané a nelidské.

(Dokončení na str. 12)

UNESCO musí šetřit

Oficiální zpráva vystihující podstatu problému je suchá, jasná a pádná, přesně tak, jak západní oficiální zprávy převážně bývají. Americká zástupkyně v UNESCO, paní Jean Gerard, sdělila oficiálně svým evropským kolegům, že USA tak, jak to bylo před rokem řečeno, vystupují 1. lednem 1985 z UNO - organizace pro školství, vědu a kulturu (UNESCO). K této zprávě můžeme přidat prohlášení Singapore, který oznámil, že také končí své členství 31. prosince 1985 a prohlášení Anglie a Holandska, které zváží během tohoto roku své členství v UNESCO. Nedojde-li v této organizaci k radikálním změnám ve vedení, ve způsobu hospodaření a v jednostranné politické angažovanosti, vystoupí z této organizace také.

Odchod Ameriky znamená, že rozpočet UNESCO pro rok 1985 a roky další se zmenší o 150 milionů dolarů. Odchod Singapore, Anglie a Holandska zmenší rozpočet UNESCO o dalších několik desítek milionů dolarů. Proč dochází k těmto

drastickým rozhodnutím v postojích k UNESCO?

UNESCO si přes varování ekonomů postavilo v Paříži superluxusní hlavní sídlo, převážně za americké peníze, neboť například příspěvky Sovětského svazu (pokud jsou placeny) činí jen malou část celkového rozpočtu UNESCO. V budově pracuje 2,500 úředníků; počet těch, kteří pocházejí ze zemí „Třetího světa“, pravidelně stoupá na úkor spravedlivého zastoupení z ostatního světa. President UNESCO, Mahtar M'Bow, dává hlavně přednost pracovníkům ze Senegalu a z Tahiti, tedy ze zemí, odkud pochází on sám a jeho manželka. Bylo nezvratně zjištěno, že při přijímání personálu z těchto zemí se jen v 1% přihlíželo ke vzdělání přijímaných osob.

Již v r. 1982 byla podána řada protestů od zástupců různých států proti rozpočtu, na jeho naprostou nejasnost a nepřehlednost, což činilo nemožným zjistit, kam a k jakým účelům jsou uváděné údaje určeny.

Teprve při důkladnějším pátrání byly zjištěny některé skutečnosti. Pár příkladů pro ilustraci: 454,000 dolarů byly určeny na „Vzdělání lidem, kteří nemohou ve své vlasti zaujmout zodpovědné místo“. Tento obnos byl věnován Arrafatově organizaci PLO a Sovětským svazem a Kubou podporované organizaci SWAPO, která operuje proti vládě v JAR a administraci v Namibii.

2,7 milionů dolarů bylo dáno k dispozici pánům M. Kabačkovovi a S. Jangujane-mu pro zdánlivě ušlechtilý cíl: „Podpora lidských práv a práv národů... Oba tyto pánové, pocházejí ze Sovětského svazu, použili peněz na podporu sovětské propagandy pro odzbrojení Západní Evropy. 32 milionů dolarů byly vydány na program „Komunikace ve službě lidstvu“. Většina této částky byla poslána do Malaisie, Nicaragu a Surinamu, tedy do zemí, jejichž vlády zneužívají komunikaci proti svému vlastnímu národu.

Organizace UNESCO dnes

ve skutečnosti slouží jako vynikající krycí plášt' pro sovětskou špionáž. Francie vyhostila v r. 1983 z Paříže 47 Rusů pro špionáž. Jedna čtvrtina z nich pracovala tzv. v UNESCO! Bylo zjištěno, že dokonce 18 měsíců po svém vypovězení dostávali tito „pánové - soudruzi“ - svůj UNESCO plat. Pan M'Bow odmítl totiž zrušit jejich pracovní smlouvu.

Není neznámou skutečností, že s panem M'Bow si hrají Sověti a ostatní levicové vlády celého světa, podle své potřeby jako s míčem. A tak hrneček trpělivosti rozumných lidí přetekl. Když chtějí Sověti zneužívat UNESCO pro své propagandistické politické cíle, ať si také tuto organizaci finančně udržují. Kdo na odchodu z UNESCO Spojených států vydělá a kdo prodělá, je na bíledni. A nemám na mysli jen miliony dolarů.

Pan generální sekretář UNESCO M'Bow si dal pro sebe zřídit „byt“ v budově UNESCO o rozloze 2,000 čtverečních metrů. Když byl žádán o úhradu

nájemného, prohlásil to za nehorázný a „neslušný“ požadavek. Nemůžeme se mu ovšem divit, když zvážíme, že jeho plat činí „pouhých“ 70 tisíc dolarů měsíčně (ne ročně - měsíčně!)

A tu nejskvostnější perličku nakonec. Superluxusní byt pana M'Bow s nevšední vyhlídkou na Paříž je prakticky na střeše budovy. V části, kde se scházejí hosté, byl umístěn obraz, na kterém je v celoživotní velikosti „zobrazen v barvách“ pan generální sekretář. Obraz maloval moskevský dvorní malíř Ilja Glazurov. Zda na obrazy je vlastnoruční věnování soudruha Černěnka, není veřejnosti známo.

Jožka Staněk, Holandsko (Pozn. redakce: Naši čtenáři by si však znovu měli uvědomit, že president Reagan je „right“, když svým rozhodnutím o výstupu USA z organizace UNESCO dává světu jasně najevo, že prohlédl taktiku Sovětů „prošpikování“ mezinárodních organizací k světovládným plánům rudé Moskvy.)

Sloupek informací

o „konečném“ probouzení se Západu před 40. výročí „Jalty“ a jasném pochopení dnešních státníků, že Moskva Jaltskou dohodu hned po skončení 2. světové války porušila, nedodržela a znásilnila.

Známý francouzský týdeník „L'Express“ (náklad skoro 600.000 výtisků, přinesl ve svém čísle vydaném na rozhraní loňského a letošního roku řadu článků, fotografií a obrázků pod názvem s velikými písmeny už na barevné obálce: Střední Evropa. Probuzení národů s mapou příšroubovaných států včetně anektovaných tří baltických zemí ke SSSR. Mapa má rudohnědou barvu, patrně náznak jakési bolševicko-nacistické míchanice v tamější situaci. Už tato barevná obálka je velmi působivá. Více než polovina celkového obsahu v čísle je věnována „Druhé Evropě“, jak zní taky nadpis jednoho z článků. Celkem je jich devatenáct na 38 stránkách. Pro jeden novinový článek nelze tudíž než vybrat jen hrstku z toho četného včetně několika vlastních krátkých poznámek, s ohledem na českého a slovenského čtenáře.

„Únos Evropy“

Hned v úvodním článku uvádí autor, že často slyšel v Praze, východním Berlíně, Budapešti, ba dokonce i v Sofii: „Východní Evropa to jsou Rusové. Mluvíte

o střední Evropě, když píšete o nás, nikoli o východní!“ V některých ostatních článcích se však označení „Východní Evropa“ často opakuje. To už je na Západě ustálený zvyk. Zřejmě jen proto, že Evropa je rozdělena na dvě části. Ta svobodná se skutečně demokratickými režimy včetně části severní a zbylé části střední Evropy, je nazývána Západní. Ta druhá část s totalitním komunistickým zřízením a nuceným způsobem života, je Evropa východní. A toto rozlišování Evropy bude zřejmě pokračovat tak dlouho dokud západní diplomacie nebude moci, anebo nebude chtít, vynutit na Kremlu, aby „Jaltská dohoda“ byla konečně a do důsledku splněna v tom smyslu, že národy a státy osvobozené z nacistické okupace, mají plné právo zvolit si svobodně, skutečně svobodně, takový politický a sociální režim ve kterém chtějí žít.

Před druhým článkem je barevná karikatura (na obraz F. Bouchera), když rozzuřený Zeus se proměnil v býka a unášel krásnou Evropu. V karikatuře na dlouhých zádech býka

sedí svázaní Živkov, Kádár, Čečačesku, Husák, Honecker a Jaruzelski. Dodejme, ti už nejsou na Krétě, ale v rozsáhlém sovětském Gulagu, který se táhne od Aše až po Vladivostok na délce a šířce nějakých 23 a půl milionu čtverečních kilometrů s kolem 400 miliony nevolníků.

Tragické důsledky po sovětském vzoru

Článek o hospodářské situaci ve zmíněné oblasti poukazuje na byrokracii, slabou produktivitu a zmeškané nutné modernisace. Na jiném místě se o Československu píše, že už dávno a dávno bylo velkou a mimořádně úspěšnou „továrnou střední Evropy“. Po 2. světové válce zůstalo celkem nedotčeno. Nyní za komunistické vlády jsou její výrobní prostředky a pracovní organizace tak zastaralé, že nejsou schopny uspokojit ani vlastní potřebu. V článku o židech ve střední Evropě je několik údajů o nesmírných tragických událostech, kterým padli za obět. Osvětim! Treblinka! Autor se však zmiňuje i o mnohých židech ve službách komunistů. Tak v r. 1944 z 800 členů rumunské komunistické strany bylo 600 židů, a v Polibyrú RKS hrozná Anna Paukertová. Podobně v Polsku, kde ještě dnes je mluvčím generála Jaruzelského, Jerzy Urban. Za málo let po 2. světové válce, už za komunistických vlád, nová pronásledování židů, zatýkání, odsuzování, popravování, v Československu proces se Slánským a spol., nové útoky na Západ, ne vždy zdařilé.

K úloze jakou někteří židé sehráli ve vedoucích funkcích komunistických stran počínaje bolševickou revolucí, je však nutné objektivně připomenout, že ti z nich, kteří včas zmoudřeli, byli taky mezi těmi prvními v rozhodném odboji proti stalinismu. Z jejich početné řady budiž připomenut alespoň jeden, Francouz Boris Souvarin /Lifschutz/, který po tom svém mladickém zanícení, celý svůj život věnoval odhalování Stalinových zločinů, jeho nástupců a jejich pověřenců v satelitech. Zemřel 90 letý, nedávno m.r. na den Všech svatých. Spis o vedoucích funkcích mnohých židů v komunistických stranách by byl mimořádně obsáhlý a zároveň pro všechny velmi poučný.

Husák

president zapomenutí

Tak zní nadpis, podle vyjádření Milana Kundery, zvláštního článku o Československu. S podtitulky: Obět stalinských čistek, Činitel v

Pražském jaru provádí Husák už 16 let železnou normalisaci. Dále v textu: tento 72 letý muž, vdovec, mdlý, bez řečnického talentu, bez přátel, bez soukromého života, zosobňuje dokonale svůj režim a provádí politiku nejdelšího potlačování v tomto století. V ohledu kulturním autor článku cituje Milana Kunderu: „Svým rozsahem, trváním a systematickým rázem, masakr české kultury nemá v našich dějinách příkladu od dob Třicetileté války.“ Za 2. světové války se Husák nechoval statečně, na Slovensku pod nacistickým protektorátem měl dost významné místo. V článku je uvedeno několik jeho projevů z doby Pražského jara. V březnu 68 mluvil o nutnosti důsledné demokratisace státního aparátu, odborového hnutí a všech institucí „tak, aby už nikdo či nějaká skupina nemohly z nás udělat berany“. Z projevu v jedné továrně na Slovensku v předvečer vtržení Rudé armády do Československa: „Jsem přesvědčen, že nový kurs představovaný u nás soudruhem Dubčekem, je tak mocný mezi českým a slovenským lidem, že není nějaké síly schopné nás zavést nazpátek.“ Několik hodin po invasi sovětské armády dal Husák v předsednictvu slovenské KS odhlasovat resoluci proti. A ještě potom toto prohlášení: „Pokud mne se týká, podepisuji Dubčekovu koncepci, podílel jsem se na ní a proto, buď zůstanu s ním, anebo s ním odejdu.“ Zůstal, vládne, normalisuje...

Přitažlivost Západu – a co Západ?

Souhrně z několika článků v nichž se poukazuje na situaci ve střední Evropě včetně tří baltických států. Síla náboženské víry hlavně v Polsku, ale i jinde. Stále nestrávené: Litva, Lotyšsko a Estonsko. Solidarnošč. Hnutí odporu a vzpour: Východní Berlín 1953, Polsko 1956, maďarská revoluce 1956, Pražské jaro, sovětská invase a okupace 1968, znovu Polsko v sedmdesátých letech a . v

současné době. Výkyvy v sovětském imperiu. Moskva nepomýšlí na uvolnění záboru ve svém „předhradí“. Kreml nevěří ani satelitním armádám. Sovětská nadvláda v těchto zemích naráží stále víc na přitažlivost Západu. Jsou si však na Západě vědomi své moci? V témže článku se dále praví, necht' už chce nebo nechce, Západ je přímo účasten na denní konfrontaci k níž dochází mezi centrem sovětského imperia a jeho periferií. Pakliže vliv vykonává, pak je třeba ho orientovat s cílem podporovat obyvatelstvo vůči místním vládám a satelitní národy vůči SSSR. *

K nadhozené otázce je-li si Západ vědom svého vlivu a své moci, budiž zdůrazněno, že často západní diplomacie budiž dojem, že si toho vědoma není či spíše, že si toho vědoma být nechce! A to už od skončení 2. světové války. „Jaltská dohoda“ v tom, co v ní bylo dobrého pro střední Evropu, zůstala jen na papíře. Po dalších 30 letech tragických zkušeností národů střední Evropy s násilnickou hegemonií Sovětů, Západ sjednal novou „dohodu“, tentokrát s Brežněvem a jeho poskoky ve střední Evropě, v Helsinkách. A znovu, to co v ní bylo dobrého, o tom se dnes, po Bělehradu a Madridu, už ani nemluví, a „Helsinky“ si vcelku Kreml vykládá jako stvrzení svého panství a jeho neporušitelnosti ve střední Evropě. V této souvislosti stojí za připomínku co těsně před podpisem této „dohody“ napsal v pařížském „Le Figaro“ /30.7.1975/ Raymond Aron tehdy ještě profesor na College de France a mimořádně skvělý mezinárodně - politický komentátor: „Kdyby buď v USA nebo v některé z hlavních západních zemí, se byl našel skutečný státník, pak by k takové komedii nebylo došlo!“ Moskva navrhuje i po Helsinkách novou konferenci, nové vyjednávání a nové dohody. Doufejme, že nyní však jsou na Západě už státníci, skuteční státníci, hodni toho jména.

Edmund Rehak

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-620)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

YDÁVÁ:

„VELEHRAD“, českoamerické kulturní středisko, CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC, 2657-59 S. LAWDALE AVE. Chicago Ill. 60623

Telefon: 762-2044

ŘÍDÍ: Dp. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.

s redakčním kruhem

Právní poradce a zástupce: Henry T. SYNEK

111 West Washington Str. Suite 1360, Chicago, Ill. 60602

(312) 263-6060

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: v USA \$30.00

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich obsahem ztotožňovat. — Zaslané rukopisy se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

January 19, 1985 — Vol. X, No. 4.

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

☎(312) 795-0250

Rádi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

Česká síň Karlín

The Board of Directors of Czech Karlín Hall are sponsoring a Benefit Cornish Hen and Dumpling Dinner on Sunday January 27, 1985 at the Hall (5304 Fleet Avenue).

Serving by Chef Agnes Haltuch of Lad's Tavern will be from 1:30 to 3:30 P.M. Music will be provided by the Joe Kobik Combo from 2:30 P.M.

Reservations and details may be had by contacting the Secretary of Karlín Hall Joe Kocab at ☎ 883-4760

XXVII. REPRESENTAČNÍ PLES

Sdružené československé organizace metropolitního Chicaga pořádají tradiční Repreentační ples pořadím již dvacátýsedmý a sice v sobotu 2. února 1985 ve velké dvoraně Union Hall, Joliet Road a La Grange Road v Countryside, Ill.

Je připravován v mimořádném rozsahu a s velkým nadšením, aby byl opět velkou společenskou událostí našeho krajského života v duchu našich národních tradic, jak tomu bývalo za dob svobody v naší rodné vlasti.

Ples bude zahájen proménádou a valčíkem a pak bude následovat tradiční uvádění debutantek plesu s tanečním doprovodem naší mládeže. Tento pěkný program, který je součástí repreentačních plesů po dobu více než 20 let, navazuje a bude řídit známý taneční mistr Zdeněk Machálka.

K tanci budou vyhrávat dvě hudby, tradiční dechová a moderní taneční orchestr, za řízení oblíbeného kapelníka George Píchy, a jistě uspokojí všechny návštěvníky plesu. O občerstvení bude dobře postaráno domácími i importovanými nápoji a výborná domácí kuchyně bude dobře zásobena chutným českým jídlem.

Vstupné je 10 dolarů za osobu. Poněvadž se i letos očekává mimořádně velká návštěva, doporučujeme, abyste si včas zajistili rezervaci stolů a zakoupení vstupenek. Předprodej a rezervace je u fy. Weber Travel Agency, 6805 W. Cermak Road, Berwyn, Ill. ☎ 749-1346.

Zveme vás, milí přátelé, velmi srdečně k návštěvě XXVII. repreentačního plesu. Věříme, že naše pozvání neodmítnete a přijdete mezi nás strávit příjemný večer.

Těšíme se na shledanou s vámi v sobotu 2. února 1985.

Plesový výbor

Debutantky XXXIV. repreentačního plesu oblastního výboru ČSNRA v Sokole Stickney při nacvičování na své představení. Sedící řada dívek (zleva - doprava): Janet Taibl, Marlene Berka, Jennifer Semerad; stojící řada: Blanche Vedral, Kym Kadubec, Laura Kottlar.

XXXIV. REPRESENTAČNÍ PLES OBLASTNÍHO VÝBORU ČSNRA JÍŽ PŘÍŠTÍ SOBOTU - 26. LEDNA

Příští sobotu 26. ledna v sále předního hotelu Chicaga v The Ritz-Carlton se koná XXXIV. repreentační ples oblastního výboru Československé národní rady americké.

Naše letošní debutantky: Marlene Berka z Park Ridge, Kym Kadubec z Addison, Laura Kottlar z La Grange, Janet Taibl z Westchestru, Jenifer Semerad z Inverness a Blanche Vedral z Cicera se svými tanečníky Romanem Berkou, Davidem Deasonem, Williamem Ruska, Raymondem Hilvertem, Petrem Skachem a Johnem Skachem zatančí po svém uvedení do společnosti polonézu.

Společnosti je svým přívětivým způsobem představí naši Mistrer a Mistress of ceremonies manželé Dennis Sadílek s chotí Mary Ann.

Uspěšná taneční skupina Klub Domov/Beseda za vedení Jana Uhlíře a Zdenky Židlické vystoupí v programu večera.

Předsdkyně plesu Vlasta Vrázová s grafikem Milanem Košářem připravila cennou upomínkovou plesovou knížku, kterou každý návštěvník obdrží. Význačná Bill Scott Orchestra, dobře známá a oblíbená ve společenských kruzích v

chicagské oblasti, bude zpříjemňovat večer pečlivě vybranou taneční hudbou.

Cena lístku včetně večere je \$45. Lístky musí být zaplacený přede dnem plesu. O rezervaci stolů /stoly jsou pro 10 osob/ volejte kancelář ČSNRA /2137 So. Lombard Ave., Room 202; ☎ 656-1117/, která v úředních hodinách /9:00 A.M. - 2:00 P.M./ podá další podrobné informace.

Coctaily v 6:00 P.M./cash bar/, večere v 7:00 P.M.

Všichni se již těšíme na tuto mimořádnou společenskou událost naší zdejší krajské větve, na níž si hrdě připomínáme naše národní tradice, které po generace se snažíme v USA uchovávat.

Radostnou atmosféru večera vždy vytváří pohled na půvab mládež debutantek a jejich tanečnicků stejně jako předvedení národních tanců taneční skupinou Klub Domov/Beseda, reprezentující naši zdejší mladou národní generaci.

Celou naši krajskou veřejnost zveme srdečně k návštěvě našeho XXXIV. repreentačního plesu. Přijďte tento šťastný slavnostní večer naší zdejší národní větve prožít s námi.

Na shledanou se těší

Vlasta Vrázová,
předsdkyně plesu,
s plesovým výborem.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO, DEPARTMENT OF SLAVIC LANGUAGES AND LITERATURES A ČESKOSLOVENSKÁ NÁRODNÍ RADA AMERICKÁ ZVOU VÁS

k účasti na oslavě udělení Nobelovy ceny za literaturu 1984
JAROSLAVU SEIFERTOVÍ.

Projevy v anglickém jazyce:

Prof. František Svejkský, University of Chicago: Jaroslav Seifert - Poet (Jaroslav Seifert - Básník)

Prof. Josef Škvorecký, University of Totonto: Seifert from up close (Seifert zblízka)

Ukázky ze Seifertova díla přednese v českém originále paní Vladimíra Williamsová a v anglickém překladu prof. Kenneth J. Northcott, Univeristy of Chicago.

Oslava se pořádá

V NEDĚLI 20. LEDNA 1985 ve 4.00 HOD. ODPOL.

v The David and Alfred Smart Gallery
of the University of Chicago
5550 So. Greenwood Ave., Chicago.

Vstup volný. Po programu následuje občerstvení.

Sdružené československé organizace v Chicagu

dovoluji si Vás srdečně pozvat na

XXVII. REPRESENTAČNÍ PLES

V SOBOTU 2. ÚNORA 1985

v nové moderní dvoraně Unie č. 150
Route 66 a La Grange Road, Countryside, Illinois

Uvádění debutantek XXVII. rep. plesu
s tanečním pořadem mládeže

ZAČÁTEK V 8:00 HODIN VEČER

Dvě hudby za řízení George Píchy.
Vstupné \$ 10.00 za osobu Večerní úbor

Rezervace stolů a předprodej vstupenek u fy:

Weber Travel Agency, 6805 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.
Tel.: 749-1346. — Stoly budou rezervovány jen do 9,15 hod. večer

Večere budou podávány od 7 hod. večer.

Čs. národní rada americká Oblastní výbor Chicaga

srdečně zve na

XXXIV. REPRESENTAČNÍ PLES

pořádaný v sobotu večer
26. ledna 1985

v plesové síni hotelu

THE RITZ-CARLTON CHICAGO

160 East Pearson Street

PŘEDSTAVENÍ DEBUTANTEK 1985

Vystoupení taneční skupiny Beseda/Klub Domov

Hraje známý orchestr Bill Sott

VEČERNÍ ÚBOR

Koktejly v 6 hod. večer (bar za hotově)

Večere v 7 hod.

Vstupné včetně večere \$45.00

Prodej vstupenek a rezervace stolů v úřadovně ČSNRA
7656-1117 - Úřední hodiny 9.00 A.M. - 2.00 P.M.

DOBA "BĚHEM ROKU"

2. NEDELE

VSTUPNÍ MODLITBA: Všemohoucí, věčný Bože — který všechno stvořil na nebi i na zemi, — vyslyš snažné prosby svého lidu — a dej našim duším svůj řád a mír. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z PRVNÍ KNIHY SAMUELOVY (1 Sam 3, 3b-10. 19)

Samuel spal ve svatyni, kde byla Boží archa. Tu Hospodin zavolal: "Samueli!" On řekl: "Tady jsem." Běžel k Elimu a řekl: "Tady jsem, volal jsi mě." On pravil: "Nevolal jsem tě, vrat' se spát." Šel tedy spát.

Hospodin zavolal po druhé: "Samueli!" Samuel vstal a šel k Elimu a řekl: "Tady jsem, volal jsi mě." On řekl: "Nevolal jsem tě, synu můj; vrat' se spát." — Samuel totiž neznal Hospodina, protože se mu Hospodin ještě nezjevil ve slově.

Hospodin zavolal opět Samuela, po třetí. Vstal tedy, šel k Elimu a řekl: "Hle, tady jsem, volal jsi mě." Tu Eli pochopil, že chlapce volal Hospodin. Eli proto řekl Samuelovi: "Jdi spát. Bude-li pak volat, řekni: "Mluv, Hospodine, tvůj služebník poslouchá." Samuel tedy šel spát na své místo.

Hospodin přišel, zastavil se a volal jako dříve: "Samueli, Samueli!" A Samuel řekl: "Mluv, tvůj služebník poslouchá."

Samuel rostl a Hospodin byl s ním a nedal padnout na zem žádnému z jeho slov.

2. ČTENÍ Z PRVNÍHO LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA KORINTÁNŮM (1 Kor 6, 13c-15a. 17-20)

Bratři! Tělo není pro smilnění; je pro Pána a Pán pro tělo. A Bůh, který vzkřísil Pána, vzkřísí svou mocí také nás.

Nevíte, že vaše těla jsou údy Kristovy? Utíkejte před smilstvím! Každý jiný hřích, kterého se člověk dopustí, zůstává mimo jeho tělo. Kdo se však oddá smilnění, prohřešuje se proti vlastnímu tělu.

Nebo nevíte, že vaše tělo je chrám Ducha svatého, který ve vás bydlí a kterého vám dal Bůh? Nevíte, že proto už nepatříte sami sobě? Byli jste přece koupeni, a to za vysokou cenu. Ať tedy vaše tělo působí Bohu čest!

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE JANA (Jan 1, 35-42)

Jan stál s dvěma ze svých učedníků. Pohlédl na Ježíše, jak jde okolo, a řekl: "Hle, beránek Boží!" Ti dva učedníci slyšeli, co řekl, a šli za Ježíšem. Když se Ježíš obrátil a uviděl, že jdou za ním, otázal se jich: "Co hledáte?"

Řekli mu: "Rabbi (což přeloženo znamená: Mistr), kde bydlíš?"

Odověděl jim: "Pojďte a uvidíte!" Šli tedy, viděli, kde bydlí, a zůstali ten den u něho. Bylo kolem čtyř hodin.

Ondřej, bratr Šimona Petra, byl jeden z těch dvou, kteří slyšeli, co Jan řekl, a Ježíše následovali. Ten vyhledal nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: "Nalezli jsme Mesiáše (což je v překladu: Kristus)." Přivedl ho k Ježíšovi.

Ježíš na něho pohlédl a řekl: "Ty jsi Šimon, syn Jannův; budeš se jmenovat Kéfas (což se překládá: Petr)."

Tomáš Špidlík: Matka jednoty

Byli to polští biskupové za vedení kard. Wyszyńskiego, kteří se v době koncilu zasadili o to, aby se Maria začala uctívat také pod titulem Matky církve. Při této příležitosti dosáhl i pražský kard. Tomášek, tehdy ještě jen jako administrátor diecése, aby se v českých zemích směl zavést 18. leden svátek Matky jednoty, jejíž obraz se už stal známým a uctívaným na Velehradě.

Proč právě 18. ledna? Ten den se totiž zahajuje „oktavarium“ - 8 denní pobožnost za sjednocení všech křesťanů. Jeho zakladatel zvolil toto datum proto, že byl v kalendáři svátek Katedry sv. Petra. Oktavarium pak končí v den, kdy je Obrácení sv. Pavla. Byly to tedy jakoby výmluvné mezníky pro modlitbu za křesťany, kteří jsou rozděleni na různé církve, i když se snaží jít po stopách apoštolů. Změnou liturgického kalendáře v latinské církvi však první mezník vypadl. Svátek Katedry sv. Petra se už totiž neslaví. Ten volný den se pak zdál příhodný k tomu, aby tu připadl nový svátek Panny Marie jednoty.

Pokud pak jde o obsah titulu - Matka církve - každému se líbí. Výzva k jednotě je vždycky užitečná, a je aktuální zvláště v dnešní době. Ale zploštili bychom význam svátku, kdybychom v něm viděli jenom výzvu k vzájemné jednotě. My skutečně věříme, že Panna Marie je Matkou církve a Matkou jednoty. Jak bychom to vysvětlili a nezacházeli přitom do abstraktních školských teologických pojmů?

Začnu s dopisem, který jsem dostal od jedné známé maminky. Píše: „Příští měsíc se bude ženit náš druhý syn, první už je ženatý. Dcera končí školu, začne už také svůj vlastní život. A já? Už se připravuji na to, že budu sama a že už končím být matkou. Budu musít i já svůj život jinak organizovat...“ Jaký dojem v nás to psaní zanechá? Prozrazuje postoj rozumný, smířený, ale je tu zřejmý tichý hluboký smutek. Takový je život. Přestávám být matkou! Je něco takového vůbec možné?

Pokusil jsem se té paní odovědět více méně takto: „Právě teď začínáte být opravdovou matkou, ovšem na jiné a vyšší úrovni, tj. modlitbou.“

Pravidelné české bibliotéky jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, Ill. - 2414, S. 61st. Ave.

Dříve jste děti zrodila, pak jste je vychovala, pak jste se jim stala více-méně přítelkyní a poradkyní při volbě cesty života, a teď' musíte svou funkci dokončit, stát se přímluvkyní u Boha za ně, za jejich rodiny a děti. Vaše mateřství se tím nezmenšuje, ale roste.“

Někdo by mně namítl, že tu jde jenom o dobře míněnou útěchu, která však nic nezmění, situace je taková jaká je. Ve smutku je ovšem pro křesťana jediná útěcha v modlitbě. Právě tato námitka by však vyjadřovala zásadní nepochopení toho, co jsem chtěl říci. Jde tu o všeobecně platné pravidlo, týkající se dějin spásy. Ty mají rytmus a vývoj, jak jej vidíme nejlépe v Písmě sv. v přechodu ze Starého do Nového zákona. Je tu stálý pokrok, stálé zdokonalování, postup od úzkého k širšímu a všeobecnějšímu, od tělesného k duchovnímu. Dějiny spásy začínají Abrahamem, přecházejí na jeho syny, rodinu, kmen, celý židovský národ a nakonec se spása ohlašuje všem pokolením země. Bůh svým vyvoleným nejdřív zaručuje ochranu v nebezpečí před osobními a národními nepřáteli, slibuje jim hojnost úrody na polích pro dobu hladu. A postupně se spása víc a víc soustředí na lidskou duši, zjevuje se jí pravda a zaručuje se jí věčný život. První nositelé spásy jsou patriarchové, tj. otcové rodin, potom vojenští vůdci, králové, ochránci národního života. Čím dál víc pak vystupují do popředí osoby proroků, hlasatelů pravdy. Nakonec přichází ten, který

sjednotí celý svět v duchu a v pravdě (sr. Jan 4,23) - Ježíš Kristus, Syn Boží!

Dějiny Starého a Nového zákona probíhají ve zkratce v životě každého křesťana. Jistým způsobem se však odrážejí nejvýrazněji v životě matky. Matka dává vznik novému životu. Na prvním místě mu zaručuje všechno, co se týká těla, krve a hmotných podmínek života na této zemi. Pak ale přichází druhé stadium: rozvíjí se duše dítěte, jeho duševní schopnosti. Jakou úlohu v tom má matka, nepotřebujeme zdůrazňovat, známe to každý z vlastní zkušenosti. Ovšem, i ta úloha jednou končí. Pak už je vliv matky jen duchovní, silou modlitby.

Tento vývoj v životě matky a různé stupně mateřství můžeme rozlišovat i v životě Panny Marie. I ona je matka v plném a pravém slova smyslu. Na prvním místě dala Synu tělo a krev. Z ní vyšel - „narodil se z Panny Marie“. Právděpodobně se jí i podle vzhledu podobal, i když je Boží Syn od věčnosti. Těžko se do toho dovedeme vpravit, ale přesto je samozřejmé, že i ona byla vychovatelkou. Učila Ježíše chodit. jmenovat věci, modlit se slovy svého národa. Jednoho dne však odešel z domu, aby začal své veliké dílo. Tu a tam se Maria ještě v jeho životě objeví, ale jinak už nejde s Ježíšem. Skončila své dílo? Právě to málo, co nám evangelium o Marii říká, krásně podtrhuje kontinuitu, souvislost celé její činnosti, celého jejího života s dílem Ježíšovým. Objevuje se

Our 100th Year

SECOND FEDERAL SAVINGS

Member of Federal Home Loan Bank System

Road 12 & Grand Ave.
FOX LAKE, ILL. 60020
☎ 587-6311

INSURED SAVINGS
—up to \$100,000.00—
by Federal Savings and
Loan Insurance Corp.

A FRIENDLY SAVINGS INSTITUTION SERVING A GREAT COMMUNITY

SAVING IS CONVENIENT HERE!

Every feature of our association is designed with safety, increased earnings and convenience for you in mind.

For your convenience: — a Save-by-Mail plan, — easy-to-serve-you office facilities, — fast service, — free parking. Come in.

Satisfying friendly service

CORNER 26TH & PULASKI CHICAGO, ILLINOIS 60623 PHONE: 277-8500

7345 W. 25TH ST. N. RIVERSIDE, ILL. 60546 PHONE: 442-5700

599-4372

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service

VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVOJITÁ OKNA (STORM WINDOWS)
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE

BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropský vyučení sklenář u dědy a otce v Československu

při prvním zázraku v Káni Galilejské (Jn 2,1), pod křížem (Jn 19,25), při založení církve v Jeruzalémě - při seslání Ducha sv. Objevuje se tam vždy jako osoba mlčící, pohroužená v rozjímavou modlitbu.

Každá věřící matka se modlí za syna, za jeho dílo, za ty, kteří jsou jeho a patří k němu. Tedy i Maria se modlí za Krista, který učí, káže, umírá, zakládá církev. I ona jednoho dne umírá. Ale pro svatě smrt znamená přechod z času do věčnosti, z života práce k jedné velké činnosti věčné modlitbě u Božího trůnu. Nanebevzetí, jímž se stává Mariina smrt, znamená tento definitivní přechod do věčné modlitby za celé dílo Syna, tj. za celou církev. Podle Sergeje Bulgakova je nanebevzetí dokončením Božího mateřství Mariina, stává se plně duchovním a univerzálním. Matka Krista historického se tu zjevuje jako matka Krista mystického, matka církve, věčná přímluvkyně za všechny.

**

Církev je tajemství jednoty všech s Kristem a mezi sebou. Je tedy Maria i Matka jednoty. I tato funkce souvisí s posláním ženy a matky, která je dárkyní života. Život se totiž projevuje jako jednota prvků, které v analytickém rozložení mají spolu jenom málo společného. Z kolika různých složek je sestaveno např. lidské tělo? Jsou v harmonii a ve spojení jen tak dlouho, dokud je tělo živé. Při smrti se beznadějně rozpadnou. Kdo by mohl spojit v jednu bytost věci tak odlišné, jako je hmotné tělo a nehmotná duše? - diví se sv. Řehoř Nazíanský. A přece, dokud člověk žije, je jeden z duše i z těla. Dát život znamená dát prvkům jednotu.

Taková je tedy od přirozenosti funkce matky, fyzicky i morálně. I když se později rodina rozletí do světa, rozmnoží, když se tu objeví noví členové, kteří se popřípadě už ani neznají, dokud žije společná matka, tato rozptýlená rodina má pořád pevné pouto.

Dá se tato přirozená zkušenost přenášet do náboženství, na život v Bohu, v Kristu, v Duchu sv.? Bylo by to jistě pochybné, kdyby k tomu nebyl pevný základ ve Zjevení. Ten však tu je a všeobecně se dá vyjádřit velmi prostě. Přirozené lidské vztahy jsou odleskem vztahů v Bohu a k Bohu. Matky v životě přirozeném jsou odleskem mateřství Božího, jednota na zemi jednoty Boží a v Bohu, do které mají dorůst ti, za které se Kristus modlí: „Aby byli všichni jedno - jako ty jsi ve mně a já v tobě, aby i oni byli jedno v nás (Jn 17, 21-22).

„Tajemství“ ikony

Při hodnocení ikon se setkáváme s různými, často i protichůdnými názory. Příčiny rozdílnosti mohou být rozmanité. Ke správnému pochopení ikony je třeba znát v celé šíři význam její skryté podstaty. Tou je křesťanské učení, hluboká a živá víra a též prameny a pohnutky tvůrců ikon.

Ikonu můžeme číst z mnoha hledisek - teologického, historického, uměleckého, sociálního - a můžeme vedle objektivního postoje připustit při hodnocení i subjektivní vztah k ikoně. Pochopit v komplexnosti ikonu a její svět není pro každého stejně jednoduché. Ale byly doby, kdy věřící „četli“ ikonu jako evangelium, kdy jim sdělovala tolik Pravdy jako Písmo svaté a byla jim blízka jako slova modlitby.

V prvním tisíciletí prošla úcta k ikonám složitým a bouřlivým vývojem, během kterého bylo, bohužel, též mnoho duchovních a uměleckých hodnot zničeno. Útoky proti uctívání ikon v minulosti byly způsobeny především působením jinověrců a pronikáním jejich názorů. A naopak. Velký zájem o ikony u nás i na Západě nyní je odrazem touhy po duchovním poznání, po duchovním umění.

Kanonicky bylo uctívání ikon - ikonolatrie - ustanoveno na VII. všeobecném sněmu r. 843 v době jedné, nerozdělené církve. Ustanovení platí proto dodnes pro všechny křesťany. Od ikon je třeba odlišit obrazy náboženského obsahu, které slouží poučení, a setkáváme se s nimi především v chrámech západní církve. Můžeme je srovnávat co do funkce s freskami v pravoslavných chrámech, ne však s ikonami.

Slovo ikona je původu řeckého (eikon), ve staroslověně znělo „ikúna“ a znamená zastoupení, tedy TO, co zastupuje živou osobu. Ikonolatrie následuje za posledními kroky života Kristova. Vzniká na samém počátku křesťanství z touhy vidět, moci se konkrétněji stýkat s Bohem, z touhy po hluboké zbožnosti. Bůh je zobrazitelný v Kristu, lidské podobě obrazu Božímu, a v člověku jako nositeli jeho obrazu. První ikony představovaly Syna Božího a Bohorodičku. Vznikly z potřeby konkrétnosti náboženského citění. Na základě konkrétního podnětu (prožitku duchovního i uměleckého) směřuje mysl k mysticismu nebo spiritualismu. Věřící se nespojuje jen s duchovním vni-

máním (meditace, rozjímání), ale hledá s otevřenými očima bezprostřední hmatatelnou blízkost neviditelného Duchovna (Absolutna). Vždyť Bůh ani dnes není někdo daleko a hluboko, skrytý, ale je součástí našeho života a světa (Duch svatý).

Ikona není obraz ani portrét. Podle učení svatých Otců je „úkazem z nebes“, podobností Božím. Ikona je prostředkem, skrze který můžeme ze světa viditelného nahlédnout do tajemství světa neviditelného, jenž tvoří se světem viditelným jednotu. Obrazně řečeno - je oknem mezi světem viditelným a neviditelným, které otvíráme svou modlitbou.

Ikona je určena k modlitbě, ale nemodlíme se k obrazu (věci), nýbrž předobrazu, tj. přímo k tomu, koho zastupuje. Věřícímu dává prožitek hmatatelné blízkosti Boží. Skrze ikonu se nám Kristus znovu zjevuje. Každý pravoslavný věřící se modlí před ikonou Krista jako před Kristem samým. Vyobrazené osoby na ikonách jako by pokračovaly ve svém životě na zemi. Vstupují naším přičiněním, skrze modlitbu a obrácení se k Bohu, do našeho denního života a spojují se opět s člověkem. Proto nacházíme ikony nejen v chrámech a domech duchovních otců. Pravoslavní věřící mají ikony ve svém domově, berou si je na cesty, i při narození dítěte darují ikonu s vyobrazením ochránce dítěte (podle jména), ke svatbě dostávají novomanželé ikonu Bohorodičky a Spasitele, vojákům dávají ikonu sv. Jiří, nemocným sv. Pantelejmona atd.

Ikona je místem předávání informace pomocí obrazové symboliky. Podíváte-li se na ni, ptejte se, co vám chce sdělit. Již bylo řečeno, že je „úkazem z nebes“ - nerukotvorná. Vzniká na základě duchovního vidění, a proto je v tomto smyslu zjevením. Jako každé zjevení je též pramenem bohosloví (tzv. ikonografické bohosloví) a zvláštním druhem církevního podání - zároveň s ústním a písemným - podáním v obraze a barvách. Ne nadarmo se ikonostas a ikony v chrámě nazývají Písmem svatým v obrazech. O evangeliu je možné říci, že je slovesnou ikonou Kristovou.

Ikonám vzniklým na základě zjevení říkáme originály (nerukotvorné). Není jich mnoho. Patří k nim svatoľukášské ikony tj. ikony podle ústního podání malované údajně sv. Lukášem. Počítají se mezi ně např. některé ikony z řeckého Athosu a později např.

ikony Andreje Rubleva. Originály jsou předlohou pro další ikonomalbu. Podle původu a formy je rozdělujeme na základní ikonografické typy. Dále existují paralely originálů, které jsou do jisté míry „kopii“ originálu. Nejsou však něčím méně hodnotným ani z náboženského ani z uměleckého hlediska. Jsou stejně přijímány a svěceny jako originály, mají stejnou funkci. Z hlediska uměleckého se mohou paralely a varianty originálu nebo paralel prokázat i větším mistrovstvím formy. Také není nikde řečeno, že ikonomalba patří k dědictví minulosti. I doba současná nebo budoucí může přinést nová osobitá díla.

Hodnocení umělecké úrovně ikon musí být však zcela odlišné od hodnocení výtvarných děl západního malířství s náboženskou tematikou. Nejde o světské, ale duchovní vidění, které má svůj výraz - uměleckou formou je skryté napětí. Je to napětí nedokonalosti lidského snažení, lidských prostředků a absolutní dokonalosti zobrazovaného předmětu viděného duchovním zrakem.

Sám umělec totiž na malování ikon nestačí, též však ani sám teolog. U ikonomalby dochází k sjednocení umělce a teologa. Ikonomalba svou výjimečností převyšuje i moudré bohosloví i světské umění. Zvěstuje a ukazuje slávu Boží.

Vydává svědectví o transcendentním světě, a proto je jí cizí naturalismus, realismus (přírody), nedovoluje v zobrazování smyslnost. Barvy, linie, kompozice, „oduševnělé tváře“ směřují k vyjádření asketiky, duchovního světa míru,

lásky, pravdy, utrpení, oběti, krásy, pokory atd.

Původ symboliky ikon a její tradice je už v předkřesťanské minulosti - Egypt, Helada, Byzanc. Tato tradice pak „žila“ vlastní život, rozvíjela se způsobem sobě vlastním a vytvořila tzv. kánon, který je pro nás pramenem dávného poznání. Obsahuje mimo jiné, podstatnější věci poučení o attributech (znacích a symbolech), které rozlišují jednotlivé druhy ikon. Např. mučedníci na ikonách drží kříž, biskupové evangelium, proroci svitky, stavitelé chrámů a klášterů nesou jejich modely, svatí lékaři skříňku s léky, andělé jsou bez vousů atd. Tento kánon, týkající se opět především obsahu, nijak neomezuje uměleckou formu, způsob uměleckého vyjádření obsahu. Pokud je ikonomalba v určitých znacích stále stejná, znamená to jen, že Pravda, kterou podává, je stejná a neměnná.

Dříve platilo: „Když se tě nevěřící zeptá, v čem je tvoje víra - zaveď ho do chrámu a ukaž mu ikony“ (sv. Jan Damascén). Jsou totiž neoddělitelně spojeny s domem Božím, s obřadem liturgie, objasňují dogmata pravoslavná. Neslouží výzdobě a estetickému zvelebení objektu. Vstoupíme-li do chrámu, vejdemo do světa Božího. Bůh je zde neviditelně přítomen, obklopený zástupy andělů, svatých, proroků, je zde Bohorodička s malým Ježíšem, a při liturgii se s nimi všemi setkáváme. Naš lidský viditelný svět utvoří jeden celek se světem neviditelným, transcendentním jako jedno království Boží.

Eva Šuvarská

**Dobré jídlo, dobré pití,
základ všeho žití!**

Abyste se mohli sami znovu přesvědčit o pravdivosti tohoto našeho starého přísloví, na Silvestra a Nový rok - Vám našenkujeme Staročeský plný püllitr piva s „čepičkou“ pěny za 25 centů ke každému jídlu, na předložení tohoto inserátu v naší restauraci.

„OLYMPIC“

**6139 západní Čermáková tř.
Cicero, III.**

Bohatý výběr specialit české, moravské a slovenské kuchyně odborně připravených z prvotřídních potravin za lidové ceny.

**OBĚDY OD \$3.60 a VEČERE OD \$4.00
jak během týdne tak v neděli.**

Otevřeno denně od 11:00 hod. dopol. do 8:00 hod. večer

V úterý zavřeno

☎652-0101

Antonín Měšťan

Česká literatura v dnešním Slovensku

(Přetiskeno s revue SVU „Proměny“.)

Federace, vyhlášená devět týdnů po okupaci Československa, byla připravena v době tzv. pražského jara. Proti slovenské náladě, které se po roce 1968 v českých zemích vyskytly, nemají tedy původ ve vyhlášení federace - po pravdě řečeno zůstalo zřízení federace většinou Čechů celkem lhostejné.

V oblasti česko-slovenských politických a hospodářských styků se zcela zákonitě vyskytují období, kdy se jedna či druhá strana domnívá, že je poškozována. Takové styky tedy byly, jsou a zřejmě i v budoucnu budou podrobeny výkyvům do té míry, že se dá mluvit jednou o „pozitivních“, jindy o „negativních“ politických a hospodářských stycích. A to jak v dobách demokratického státu, tak i v dobách diktatur různých druhů.

V oblasti kulturních styků se jedná o situaci zvláštního typu.

Kulturní styky jsou myslitelné pouze jako „pozitivní“ styky - jejich opakem jsou pouze „nulové“ styky, čili ignorování kulturní druhé strany. Mezi Čechy a Slovaky existovaly od konce 18. století - od začátku obrození - v podstatě až do první světové války skoro výhradně styky v oblasti kultury. I po roce 1918 hrály česko-slovenské kulturní styky významnou úlohu a tak je tomu dodnes. V první polovině 19. století se stalo jasné, že v oblasti česko-slovenských kulturních styků připadne nejvýznamnější úloha písemnictví. Přispívala k tomu neobyčejnou měrou jazyková situace, neboť češsky psali tehdy jak Češi, tak i Slováci. Tato situace se změnila poté, co většina slovenských autorů začala psát slovensky. Změnila se v tom smyslu, že zatímco Slováci nadále považovali za samozřejmé číst česká díla nebo překlady do češtiny. Češi si nevykli číst knihy ve slovenštině. Kromě toho se změnila situace v tom, že zatímco pro dobu obro-

zení obou národů by bylo těžké mluvit o tom, že jeden z obou národů je v pozici „dárců“ a druhý v pozici „obdarovaného“ - literární produkce Čechů a Slováků byla v podstatě rovnocenná - od poloviny 19. století je po dlouhou dobu zjevná kvantitativní (a v mnohém ohledu i kvalitativní) převaha české literární produkce.

U Čechů se v jejich vztahu ke slovenské literatuře za poslední půlstoletí mnoho nezměnilo, neboť nadále skoro nečtou knihy psané slovensky. A můžeme hned dodat, že se - bohužel! - nepodařilo vzbudit široký zájem ani o slovenská díla přeložená do češtiny. Na slovenské straně je pozorovat vývoj pro Čechy málo potěšující, neboť postupně slabne zájem o díla v češtině a česká díla ve slovenském překladu nemají rovněž zvlášť velkou přitažlivost. Velmi zjednodušeně by se dalo říci, že česká veřejnost setrvává po více než sto let v malém zájmu o slovenskou literaturu, kdežto slovenská veřejnost se od české literatury odklání. Zdá se, že tento trend by se projevil i za daleko příznivějších podmínek než jaké mají oba národy a obě literatury po roce 1968. Svědčí o tom mj. poměry v českém a slovenském exilu i v kruzích demokratické opozice doma.

Není možné prorokovat budoucnost, zdá se však, „asymetrický model“ zájmu Čechů a Slováků o literaturu druhého národa patří minulosti, tj. nedá se předpokládat, že by se Slováci v budoucnu ve značné míře zajímali o českou literat-

uru, zatímco Češi se ve své většině nebudou zajímat o literaturu slovenskou. Zbývá tedy „symetrický model“, a to ve dvou vydáních: 1) v podstatě stejný nezajem na obou stranách o literaturu druhého národa; 2) více méně vyrovnaný růst zájmu na obou stranách. Není třeba dovozovat, že druhá možnost si zaslouží podpory nás všech, Čechů a Slováků doma i v exilu. Jde tedy o to zabrzdit pokles zájmu Slováků o českou literaturu a podpořit zájem Čechů o slovenskou literaturu.

Tento problém nevidíme pouze my, t. česťáci a slovenští demokraté doma a v exilu. Uvědomují si jej i ti příslušníci české a slovenské oficiální „kulturní fronty“ v Československu, kteří se českou a slovenskou literaturou zabývají odborně. V Praze a Bratislavě se podnikají akce kratšího či delšího trvání, které mají podpořit četbu děl druhé národní literatury. Dá se zatím sotva mluvit o pronikavějším úspěchu těchto akcí, přičemž nikdo rozumný si nemůže přát, aby se nepovedly. Čtenářstvu je však těžké diktovat zájmy a oficiálnost prováděných akcí jim sotva přidá na účinnosti; oficiálnost je ostatně vždy v pořádku, i za nejpriznivějších podmínek a v tom nejdemokratičtějších státech.

Kdyby nebyly statistické údaje o prodeji a o vypůjčkách českých knih na Slovensku a slovenských knih v českých zemích utajené, mohli bychom relativně přesně zjistit dnešní stav a v průběhu doby (5-10 let) konstatovat, zda se situace zlepšila, zhoršila či zůstala stejná. K

dispozici jsou však pouze údaje o nákladech českých knih ve slovenštině a slovenských v češtině, což ovšem říká málo - státně dirigovaná a subvenovaná nakladatelství budou vydávat vzájemné překlady i v případě, že je nebude nikdo kupovat a číst.

Za takovéto situace zřejmě nezbývá než všimnout si aspoň těch hlasů o slovenské literatuře v českých zemích a o české literatuře na Slovensku, které jsou - nebo by měly být - zvlášť kompetentní, neboť se jedná o české a slovenské literární vědce a literární historiky. Česťáci odborníci mají svůj orgán v časopise „Česká literatura“ a slovenští v časopise „Slovenská literatúra“. Časopisem „Česká literatura“ jsem se za období od roku 1968 zabýval v jiné souvislosti, 1), zároveň jsem si však shromažďoval materiál o slovenské literatuře na jeho stránkách. Přišel jsem k závěru, že slovenské literatuře se v časopise „Česká literatura“ nevěnovalo ani víc ani méně pozornosti než před rokem 1968.

Dalo by se ostatně tvrdit, že tato pozornost nebyla a není nijak velká, takže u českých literárních vědců a historiků se po desetiletí projevuje setrvalý, nepřilíš utěšený stav malého zájmu o problémy slovenské literatury dneška i minulosti. Je to pochopitelné, neboť čeští literární vědci jsou součástí české veřejnosti a sdílejí s ní nepřilíš silný zájem o slovenskou literaturu.

Im víc mě zajímalo, jak se slovenští literární vědci a historikové zabývají českou literaturou za prvních patnáct let federace. Pročetl jsem tedy pečlivě ta čísla odborného časopisu „Slovenská literatúra“, která vyšla od podzimu 1968 do konce roku 1983. Všiml jsem si přitom, co a jak se tam píše o české literatuře. Některé poznatky stojí podle mého soudu za to, abych je předložil veřejnosti ve slovenském čísle Proměn.

Hned první „okupační“ číslo „Slovenské literatury“ - číslo 5 z roku 1968 - přináší článek L. Novomeského k 50. výročí ČSR „Příhovor při páté desiatke“, psaný v červnu 1968. Píše se tam mj. s uznáním (s. 429), že nový stát „...slovenskému národu poskytol možnost dokonšitovania sa...“ A na s. 431-2 je jeho „Dodatok po dvadsiatom prvom auguste 1968“, kde se dodává, že „kulturný rozmach najmä nášho národa bol v ňom nesporným a nijakou stranou nepopierateľným elementom“. Novomeský pracoval v letech 1956-1962 v pražském Památníku národního

Jako každý rok
VESELE DO NOVÉHO ROKU
a dobré nálady.

K tomu dopomůže hudba a zpěv.

Rekordy ve velkém výběru a kazety, jakož i 8-Track. Také pěkná kniha humoru přivede hned do veselější nálady a potřebujete-li pěkný dárek, najdete u nás hodnotné věci jako nikde jinde: Chodská keramika (novinky), Moravská, Slovenská. Křišťálové sklo z různých zemí.

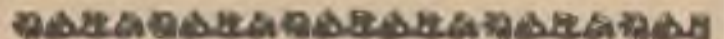
Slovníky, učebnice, zábavné i umělecké knihy v obrovském výběru.

Pro zábavu hrací karty: mariášky, taroky, vykládací karty. Blahopřání k různým příležitostem v různých řečích. Právě došla nová zásoba sušených hříbků, světlé, výborné chuti: 1 lb. \$26.50, poštou \$29.35 - 1/2 lb. \$13.50, poštou \$16.15 - 1/4 lb. \$6.75, poštou \$8.60.

Nový druh mlýnků na mák, celokovový, \$27.50, poštou \$30.90

Mnoho jiných kuchařských potřeb a mnohé jiné věci, vše nemožno jmenovati.

Czechoslovak Pastries, \$2.75, poš. \$3.75.
Stručná mluvnice angličtiny, \$4.50, poš. \$5.50.
Pišme správně česky, \$4.50, poštou \$5.50.

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 poslali o 7c více na statní daň.

Tuzex

Zásilky a peněžní poukázky vyřizuje rychle, spolehlivě a zaručeně.

F. PANCNER, Inc.

Importér a zástupce Tuzexu, Artia,
Unicopu a jiných čs. podniků

6514 WEST CERMAK RD., BERWYN, ILL. 60402
Telefon 484-3459

CESTOVÁNÍ JEDNOTLIVÉ NEBO SKUPINOVÉ -
kompletní služby - MNOHOLETÁ ZKUŠENOST -
návštěvy příbuzných a známých z Československa
i jiných zemí do USA - POMOC S DOKUMENTACÍ
A PŘEDPLACENÍM LETENKY

Zarídíme dle Vašeho přání a k Vaší plné spokojenosti
Pro informace VOLEJTE nebo PIŠTE:

TRAVEL ADVISERS, INC.

1515 NORTH HARLEM SUITE 110, OAK PARK, IL 60302

Dagmar J. LAVIČKA

☎ (312) 524-2244

Pěkné posezení najdete v přívětivém prostředí
restaurace

CAFÉ EUROPE

u Mirka a Stelly Umlaufových

5710 West Cermak Road v Ciceru
RODINNÉ OSLAVY - PARTY - PODLE DOHODY
ČESKO-AMERICKÁ KUCHYNĚ
DENNĚ ČERSTVÁ JÍDLA - BAR
TELEFON: 656-3555

písemnictví a zabýval se v té době také vztahy české a slovenské literatury. Tyto materiály mají vyjít tiskem.

2) Slovenská levica měla vubec vřelý vztah k české literatuře, o čemž svědčí mj. velký vliv F.X. Šaldy (pusobil ostatně i na některé slovenské kritiky z katolického tábora). Šalda zůstává na programu příspěvatele „Slovenské literatury“ i po 21.8.1968 - svědčí o tom mj. stat' J. Pašteky „F.X. Šalda z profilu“ (1980) a četné zmínky další, např. stat' od téhož autora „Nevyužitý šaldovské jubileum“ (1969). Hned po Šaldovi se těší pozornosti zvláště J. Mukařovský. U příležitosti jeho 80. narozenin napsal jubilejní článek „Otvírání struktur“ brněnský autor Oleg Sus (1971), jinak však jsou roztroušeny pochvalné zmínky o něm v četných slovenských příspěvcích. V. Kochol se ve svém nekrologu „Za akademikom Mukařovským“ (1975) dal dokonce unést k nespravedlivému výroku, že „...Mukařovský na rozdiel od väčšiny českých učiteľov bratislavskej univerzity nevyznačoval sa povýšenectvom a mentorstvom...“ Z ostatních českých strukturalistů se dočkal obšírného zhodnocení F. Vodička v článku O. Čepana „Kontinuita a celistvosť literárnovednej práce“ (1969).

Zvláštní kapitolu tvoří ve „Slovenské literatuře“ příspěvky českých literárních vědců, z nichž některé vyšly slovensky, většina však česky. Týkají se obecně literární problematiky (Grygar, Mathauser) a západoevropských literatur (Pešat), zejména však slovenské literatury a československých literárních vztahů; je zajímavé, že o čistě české problematice Češi do „Slovenské literatury“ nepíší. Ve statích o slovenské literatuře se čeští autoři nevyhýbají ani nepohodným autorům - viz. např. Z. Eis „K počátkům konkretizace Urbanova románu „Živý bič““ (1968) nebo F. Všetického „Umění Urbanovy povídky“ (1982). Při sledování československých vztahů se čeští autoři věnují českému ohlasu slovenských děl (např. Gombala, Mayer, Siegllová, Sojková). Zvláště důležité jsou stati o slovenských prvcích v české literatuře, jako např. E. Charous „Slovenské prvky v próze Miloše Jiráka“ (1968) nebo od téhož autora „Slovenské inspirační zdroje české předválečné generace“ (1970). K nim patří i stat' E. Gombaly „Bottova Smrt Jánošíkova a Máchov Máj“ (1972), kde jde o obrácený problém.

Příspěvky se slovenskou tematikou zabírají někdy u českých autorů celé úseky literární tvorby, např. R. Pražák „K některým otázkám geneze slovenského romantismu ze srovnávacího typologického hlediska“ (1973) nebo K. Horálek „Slovenský folklór a světová literatura“ (1977).

Slovenští příspěvatelé časopisu věnují značnou pozornost české literárněvědecké produkci a v recenzích ji obyčejně značně blahovolně komentují. Jedinou výjimku tvoří recenze O. Kollárika „Študia o Laurencovi Benediktovi“ (1970), v níž se recenzent doslova obořil na monografii J. B. Čapka o známém slovenském renesančním jazykovědci. Kniha si zřejmě zasloužila přísné posouzení, nikoli však takovouto formou. Nekomunistu J. B. Čapka bylo ovšem možné beztravně strhat... Výběr recenzovaných českých prací je dost nahodilý a někdy zaráží, jak dlouho trvá, než se recenze objeví. Překvapivé je například, že J. Noge uveřejnil recenzi knihy V. Forsta „Martin Kukučín a čeští realisté na přelomu století“ (Praha 1969) teprve v r. 1973, ačkoli se přece jedná o knihu se slovenskou tematikou - a V. Forst je k tomu autor nade vše pochybnost u oficiálních míst mile viděný.

Ze začátku sledovaného období si „Slovenská literatura“ všimla i českých časopisů - tak v r. 1969 (s. 108) konstatovala, že „...Plamen patří k hrstce českých časopisů, které sůstavně informují o slovenské literatuře“. Brzy ovšem Plamen zmizel a s ním skoro všechny české časopisy, takže už dohromady není kde informovat o slovenské literatuře.

Slovenští autoři poměrně málo píší o čistě české problematice, ačkoli i takové příspěvky se najdou - např. J. Škamla „Walkerova básnická cesta k revolučnímu humanismu“ (1979). Daleko

spíš se věnují československým literárním vztahům, a to od začátku 19. století do dneška. Tak M. Pišut napsal „Dvě úvahy o vzájemnosti. K otázce československých vztahů v literatuře národního obrození“ (1970). A. Bolek „Hviezdoslav a Vrchlický vo vzájomných básnických prejavoch“ (1970). A. Leňo „Alois Jirásek a jeho dielo v slovenských časopisoch“ (1977). J. Zambor „Ivan Krasko a Antonín Sova“ (1976). P. Winczer „Reislovo Neskutečné mesto vo vzťahu k Apollianirovi, k surrealismu a k Nezvalovi“ (1972). M. Tomčík „Literatúra a rozvoj poprevratovej kultúry“ (o českém podílu na slovenské kultuře; 1971) a dále „Dva romány na jednu tému“ (Urban „Živý bič, Vančura „Pole orná a válečná 1973). P. Liba „Knížné edície populárnej literatury a český literárny kontext“ (1979). C. Kraus „O česko-slovenských literárnych vzťahoch v historickej perspektíve“ (1979).

Na několika místech se upozorňuje na dosud živý význam české literatury pro slovenskou literaturu, např. slovy P. Števečka (1975, s. 466) o tom, že „...česká inšpirácia i české kritérium stále pôsobia, ani neprestanú...“

Na Slovensku působí v literárním životě několik Čechů jako Libor Knězek nebo Břetislav Truhlář, který je členem redakce „Slovenské literatury“. Navazuje se tím na starší českou slovakofilskou tradici, k níž patří mj. P. Jilemnický, I. Hálek, J. Zindr, J. Vlček, F. Votruba a četní další, kteří zčásti, převážně nebo úplně přešli do slovenského literárního života - a to i tím, že psali slovensky. Slováci si uvědomují význam těchto českých nadšenců pro slovenskou literaturu a tak ve dnech 1.-3.10.1981 uspořádali v Bojnicih vědeckou konferenci o díle J. Vlčka a F. Votruby. Ze slovenské strany se takovéto „počestění“ z lásky k české literatuře zatím nevyskytuje.

M. Tomčík byl v letech 1963-76 profesorem dějin slovenské literatury na Karlově univerzitě, zůstal však vždy slovenským autorem (mimořádně: bylo by dobře, kdyby dějiny české literatury v Bratislavě byly zastoupeny podobným způsobem).

Ve dnech 5.-7.6.1978 se ve Smolenicích konala konference českých a slovenských literárních vědců „Vztahy české a slovenské literatury v 20. století“ - časopis o ní referoval poměrně obšírně (1978, s. 512-518) a referáty přednesené na konferenci vyšly 1980 pod názvem „Československý literární kontext“. 3) Už předtím, ve dnech 10.-12.3.1975, se ve Smolenicích konala konference „Vývin české a slovenské literatury 1945-1975“, na níž si K. Rosenbaum pochvaloval, že „slovenskí spisovatelia nepodľahli na IV. zjazde spisovateľov náporu pravícových síl“ (Slovenská literatúra 1975, s. 485.). Má bohužel pravdu, neboť slovenští spisovatelé se ve své většině nepřipojili k demokratizačnímu úsilí převážně většiny svých českých kolegů.

Smolenická konference z r. 1978 je jakýmsi vyvrcholením dosavadní činnosti českých a slovenských literárních vědců od založení federace pokud jde o výzkum vztahů české a slovenské literatury uplynulých tří čtvrtin 20. století. Starší výraz „vzájemnost - vzájemnost“ (nota bene: převzali jej čeští obrozenci z polštiny) zřejmě příliš připomínal romantické názvosloví a tak slovenská strana přišla

s termínem „literárny kontext“. Je-li termín „vzájemnost“ nepřesný, pak „kontext“ není o mnoho přesnější. Zdá se však, že má sugerovat představu, že vedle české literatury a slovenské literatury - nebo spíše nad nimi - existuje ne sice „československá literatura“, přece však aspoň „československý literární kontext“. Tedy přece jen zvláštní kvalita, protože se přece nemluví například o „česko-polském“ či „slovensko-polském literárním kontextu“. Kdyby s termínem „kontext“ přišla česká strana, mohlo by snad být podezření z nepřekného „hříchu“ čechoslovakismu. Takto ho však mohou s ulehčením používat všichni - Češi a Slováci doma, ale i v exilu.

Stanovisko dnešních slovenských intelektuálů ve vlasti vůči české kultuře a české literatuře pokračuje zřejmě v kladné tradici slovenské inteligence. Také představitelé demokratické slovenské inteligence v exilu nemění svůj kladný postoj k české kultuře. Pro Čechy doma i v exilu to znamená, že by bylo na čase, aby konečně pokročili směrem k důkladnému poznání slovenské kultury a zejména slovenské literatury. Neprokáží tím službu ani tak Slovákům, nýbrž především sami sobě.

**Doporučte
HLAS NÁRODA
svým přátelům
a známým**

DO ČESKOSLOVENSKA 1985

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga nebo z New Yorku za nejlevnější ceny.

13. a 30. května, 13., 24. a 27. června, 18. července, 8. srpna a 5. září.

Každý zájezd je na 16, 23 nebo 30 dní pobytu a může být prodloužen až na 90 dní.

Speciálně doprovázený zájezd na Spartakiádu odlet 24. června s návratem 13. července.

6 dní pobytu v Praze, 12 dní zájezd Československem, vstupenky na Spartakiádu a do Národního divadla.

ARIZONA BUS TOUR: 12ti denní zájezd do slunné Arizony. Odjezd z Berwynu 25. února 1985. Jedinečná cena \$529.00 za osobu při ubytování po dvou, včetně: 11 nocí prvnotřídní ubytování, 11 večeří, moderní motorcoach, prohlídka Phoenix, Tuscon, Grand Canyon a jiných zajímavých míst.

ZÁJEZDY na Jamaicu, Bahamas, Arubu a ostatní Karibské ostrovy. Za velmi výhodné ceny.

Napište nebo zavolejte o podrobné informace:

**WEBER
TRAVEL AGENCY, INC.**

6805 W. ČERMÁK RD., BERWYN, ILLINOIS 60402
TELEFON: (312) 242-1512 nebo 749-1333

Do New Yorku a okolí

H&S PORK STORE
(předtím B. Hrdina)

PRVOTŘÍDNÍ párky, dedrecinky, salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačěnka a jiné masové výrobky. - Nezapomeňte ochutnat naše známé domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jaterničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené, výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a veškeré druhy drůbeže.

MIRO HIC - MAJITEL
35-10 DJTMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) **Telefon AS 8-8468.**

Ženeva. — Spojené státy a Sovětský svaz zahájily 7. ledna v Ženevě ve Švýcarsku nové rozhovory o nutnosti jednat o omezení nukleárních zbraní, neboli o tom, jak společně „předejít závodění ve zbrojení ve vesmíru a dosáhnout jeho skončení na Zemi.“ Dva dny americká delegace - (v jejímž čele byl státní tajemník George Shultz) - a sovětská delegace - (v jejímž čele byl sovětský dnes „velmocný“ ministr zahraničních věcí Andrej Gromyko) - spolu jednaly o programu budoucích vyjednávání; do měsíce má být rozhodnuto, kdy a kde se bude dále vyjednávat. Hlavním předmětem vyjednávání budou tři druhy zbraní: mezikontinentální střely, střely středního doletu umístěné v Evropě a zbraně ve vesmíru. Sověti by chtěli, aby Spojené státy vůbec a úplně upustily od svého novináři nepřesně nazvaného projektu „Star Wars“ neboli od zamýšleného systému obrany proti dálkovým nukleárním střelám na jejich dráze vesmírem dříve než by mohli zasáhnout svůj cíl na zemi. Tento systém by měl obsahovat tyto tři obory: 1) pozemní obranu US skladů dálkových střel; 2) rakety, vypalované ze zvláštních letadel, mající za úkol zničit výzvědné družice nepřítel; 3) vesmírové základny, schopné zničit sovětské dálkové střely už v okamžiku jejich vypálení do vesmíru. Sověti mají obavy, že provedením tohoto projektu by Američané byli nakonec schopni podniknout takový preventivní, nukleární útok na Sovětský svaz, že by tím

rázem zničili všechnu sovětskou schopnost nukleární odvety. Tím by pak naplánovaná a prováděná světová komunistická srelouce bud' úplně vzala za své, anebo by byla oddálena do daleké budoucnosti. Sovětům jejich zaostalá technika nedovoluje uskutečnit ve stejné době jako USA podobný ochranný systém ve vesmíru, kterým by americkou převahu mohli zneutralizovat. Američané nejeví ochotu o „Star Wars“ vyjednávat. V této věci však v Ženevě bylo dosaženo kompromisu: podle přání presidenta Reagana předběžné studie a bádání o projektovaném systému obrany ve vesmíru nebudou předmětem vyjednávání mezi oběma zeměmi; Reaganova administrace však ničeho nenamítá proti vyjednávání o výstavbě či nevýstavbě tohoto obranného systému, až dojdou vědci k závěru, je-li proveditelný či ne. Až USA budou vědět, že taková obrana je možná a proveditelná, pak budou ochotny s SSSR jednat a říci Sovětům bud' ukážete ochotu odstranit dálkové střely z Evropy a my je odstraníme též, nebo začneme budovat náš obranný systém ve vesmíru, o němž máme důkazy, že je zbudovatelný a účinný. Toto vše bylo prohlášeno v závěrečném komuniké ženevské konference. US státní tajemník Shultz pak řekl, že ženevská dohoda je sice slibným začátkem, že však vlastní jednání budou velmi nesnadná. Před uzavřením nové smlouvy o kontrole nukleárního zbrojení bude nutno projít dlouhou cestu

LETEM

SVĚTEM

a vyřešit různé velmi nesnadné a komplikované problémy. Základní pozice obou zemí jsou také velmi odlišné: zatímco Sovětskému svazu záleží zejména na tom, aby Spojené státy neuskutečnily svůj systém obrany ve vesmíru, Spojené státy by spíše chtěly dosáhnout snížení sovětského arzenálu ofensivních nukleárních zbraní.

Bangkok. — Dne 8. ledna se vietnamská armáda, operující v Kambodži, zmocnila po urputných bojích trvajících 30 hodin, velkého tábora Ampil, který byl základnou opozičních sil proti vietnamské nadvládě Kambodže zvaných „Fronta národního osvobození khmérského lidu“. Na Ampil padlo asi 20 tisíc dělových střel. Protivietnamští guerilové vyčerpaní a bez munice se stáhli do Thajska; nebyli schopni účinně vzdorovat vietnamské armádě, vyzbrojené sovětskými tanky a dělostřelectvem. O týden dříve opustilo též tábor na 23,500 civilistů, kteří uprchli do sběrného tábora OSN na thajském území. Došlo přitom téměř k válečnému konfliktu mezi Vietnamem a Thajskem, protože vietnamská armáda pronikla u Ban Sangac 1.2 míle na thajské území. Vietnamští vojenští velitelé se však ihned omluvili za tento incident thajské armádě; prý šlo o omyl, neboť vietnamští vojáci prý neznali přesné místo, kudy vede hranice mezi Thajskem a Kambodžou. Dne 10. ledna se pak Thajsko a Vietnam dohodly o vytvoření podél této hranice demilitarizované zóny, široké po obou stranách hranice 25 metrů. Ampil je už šestou základnou protivietnamských guerilů, která byla za nynější suché sezony zničena v Kambodži podél thajské hranice. Má se však za to, že v deštivé sezoně se protivietnamští guerilové opět vrátí a znovu si postaví své zničené základny. - Podle nejposlednějších odhadů Rudí khmérové mají v Kambodži asi 30 tisíc guerilů. Fronta národního osvobození 12 tisíc a přívrženci prince Sihanouka asi 5 tisíc. Vietnam má v Kambodži na 160 tisíc vojáků, kteří udržují u moci tamní komunistickou loutkovou vládu a zároveň bojují proti kambodžským guerilům, kteří jsou nepřátelští vietnamským okupantům stejně odhodlaně, jako afghánští bojovníci za svobodu moskevským okupantům.

Jeruzalém. — Vyjednávání mezi Libanonem a Izraelem o

odchodu izraelských vojsk z libanonského území a o zajištění bezpečnosti izraelsko-libanonské hranice byla 8. ledna přerušena a odložena na neurčito, protože za dva měsíce vyjednávání nebyl učiněn žádný pokrok; žádná strana totiž nechce ustoupit ze svého stanoviska. Izrael žádá, aby severní část nárazníkové zóny obsazovala rozšířená mírová armáda Spojených národů a jižní část při severní izraelské hranici „jiholibanonská armáda“, vytřénovaná a vyzbrojená Izraelem; Libanon, pod nátlakem Sýrie, by zase chtěl nechat armádu Spojených národů pouze v úzkém pruhu při izraelských hranicích a ostatek nárazníkové zóny chce obsadit svou vlastní armádou. Nyní se izraelská vláda radí s vojáky o dalším postupu v této záležitosti, zatímco Spojené národy se všemožně snaží přivést obě strany k tomu, aby ve svém vyjednávání pokračovaly. - Izraelská vláda Shimona Pereze rozhodla 10. ledna, že letos bude v Předjordánii založeno šest dalších židovských kolonií; toto je politický manévr, kterým se chce zabránit pádu otřesené koalici vlády v Izraeli.

Vládnoucí strana práce si tímto rozhodnutím získala pochvaly strany Likud, požadující urychlenou kolonizaci Předjordánii a jeho konečný zábor, avšak Palestinci se cítí zklamáni. Je vážné nebezpečí, že ani za Pereze nedojde k vyřešení krize Blízkého východu. - Neopatrným vyjevením izraelskou vládou přepravy habešských židů do Izraele byla tato záchranná akce rázem zrušena. Habešská komunistická vláda proti tomu hněvivě protestovala a poslala armádu do severní části země, kde habešští židé žijí; tato armáda má zabránit přistávání izraelských či cizích letadel na letištích, improvizovaných v tamní poušti, aby zbývající část tamních židů nemohla být přepravena do Izraele. Také arabské země pod vedením Libye odsoudily tuto operaci. Sudán, člen Arabské ligy oznámil, že už nemůže dovolit přepravu habešských židů ze své země, a také belgická letecká společnost „Trans-European Airlines“, která tajně přepravovala tyto židy ze Sudánu přes západní Evropu do Izraele tuto svou operaci rázem skončila. Nyní v Sudánu je asi 4 tisíce habešských židů, kteří tam uprchli a v samotné Habeši jich je ještě asi 12 až 15 tisíc; tito židé

jsou ohroženi hladem a chtějí by se vystěhovat do Izraele. Dnes se neví, zda a jak tato záchranná akce bude pokračovat. Izraelská vláda prohlásila, že židovský stát nebude klidný, dokud habešští židé nebudou bezpečně přepraveni do Izraele; cizí diplomaté nevyklučují možnost, že izraelská vláda chystá nějakou vojenskou akci pro osvobození habešských židů. Zatím se Izrael snaží dosáhnout toho, aby na Habeš byl činen mezinárodní nátlak tím, že se svět dozví v jak hrozných poměrech musí habešští židé „Falashas“ žít.

Varšava. — V minulém týdnu se v Toruni pokračovalo v soudním procesu ve věci únosu a vraždy dp. Popieluszka. Ve dnech 7., 8. a 9. ledna vypovídal kapitán tajné policie Grzegorz Piotrowski, vůdce trojky, která dostala za úkol unést a nakonec zavraždit tohoto kněze, nebojácného obhájce ideálů dělnické pracovní unie Solidarity. V hrubých rysech Piotrowski řekl toto: Sám několikrát ztloukl holi kněze, který se pokusil o útek, nakonec jej utloukl a pomohl jeho mrtvolu hodit do Visly. Považuje se však prý za nevinného, protože „jeho nadřizení“ jej ujistili, že únos kněze byl rozkázán na nejvyšší úrovni vlády. Prý dostali za úkol kněze náležitě ztlouci, „i kdyby ho to přivedlo na pokraj srdečního záchvatu“. Tím jej měli pouze zastrašit. Jejich akce se jim však nepodařila a on veden sledem události, kněze nakonec utloukl. Piotrowski zároveň zdůraznil, že prý podle jeho přesvědčení zabít kněze bylo „menším zlem“ než nechat jej dále aktivně podporovat zakázanou dělnickou unií Solidarity, čímž dělal ve svém okolí „zbytečný rozruch“. Bylo prý potřeba vyvolit menší zlo, aby se předešlo většímu. On nakonec zabil kněze, protože jeho nadřizení v ministerstvu vnitra byli „příliš nerozhodní“ a opomenuli rozdrtit protikomunistickou opozici uvnitř katolické církve hned od počátku. Byl prý zklaman tím, že ministr vnitra nepodnikl proti Popieluszkovici, ačkoliv policie měla po ruce důkazy o jeho „protisocialistických aktivitách“. Obvinil katolickou církev, že prý připravovala kádry, které měly provést protikomunistický státní převrat, a že kněz Popieluszko trénoval tyto kádry. - Ve dnech 10. a 11. ledna vypovídal plukovník tajné policie Adam Pietruszka. Tento

Ondrus & Son

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří; hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně pokojů a ložnic; soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen; sklad hotových prošívaných dek a polštářů z husího prachového peří a dacronu. Velký výběr bed-spreads a draperií též barvy.

Navštivte nás! Rádi poradíme a odborně obslužíme — česky či anglicky.

Máme 45-letou zkušenost — a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Těšíme se na vás!

Ondrus & Son

6533 WEST CERMAK RD., BERWYN, ILL. 60402

GU 4-1700

Hned naproti obchodu p. F. Panenera

úplně popřel, že by navaděl k únosu kněze Popieluszka a k jeho zabití. Ministerstvo vnitra prý plánovalo pouze vedení kampaně proti němu a jemu podobným kněžím. Mělo se užit pouze politických důkazů a nikoliv fyzické síly; tím měli být biskupové přivedeni k tomu, aby omezili jeho činnost. Pomocí důkazů se mělo ukázat katolickým biskupům, že tento kněz zneužíval kazatelny k útokům na komunismus a k získávání lidu k tomu, aby podporoval zakázanou unii. Tuto cestu vyžaduje „komunistická humanita“, a nikoliv cestu fyzické síly, řekl Pietruszka. Když popíral svou účast na vraždě kněze, jeden ze sedmi soudců mu řekl: „Proč už ale jednou nezačnete mluvit pravdu?“

Noumea. — Na ostrově Nová Kaledonie, který dosud zůstává francouzskou kolonií, domorodí Melanézané zvaní Kanakové, požadují udělení svému ostrovu plné nezávislosti. Francie jim však navrhuje pouze částečnou nezávislost, protože francouzští podnikatelé tam investovali veliké peníze do dolování a výroby niklu, a domorodé obyvatelstvo nemá dosud potřebné správní kádry. 1. ledna 1986 by se tento ostrov stal „státem společeným s Francií“; francouzští usedlíci by zůstali na ostrově a těšili by se plným občanským právům; Francie by měla zodpovědnost za národní obranu ostrova. V červenci 1985 se mají obyvatelé ostrova vyslovit o tomto francouzském návrhu. Mezitím Kanakové znepokojují bělošské usedlíky; nedávno byl jimi zabit jeden 17 letý bělošský student. Při jedné přestřelce domorodci s bělošskou policií byl minulý týden zastřelen jeden militantní vůdce Kanaků - Eloï Machoro.

Londýn. — Západní Evropa byla v minulém týdnu postižena vlnou arktických mrazů a sněhových bouří. Na mnohých místech teplota klesla pod nulu Fahrenheita (pod minus 18 stupňů Celsia), v Alpách klesla teplota až na 40 stupňů pod nulou. V krajině Côte d'Azur na francouzské Riviéře napadlo 15 inčů sněhu. V jižní Francii částečně zmrzly úroda hlávkového salátu a osevy zimní pšenice, ve Španělsku úroda pomerančů, a dokonce v Alžírsku zmrzla úroda datlí. Sever Alžírsku byl totiž také postižen mrazy; v horách na severu země napadlo 6 a půl stopy sněhu a zahynulo 30 lidí. V Římě napadl sníh po prvé v posledních 14 letech. Západoněmecké řeky stejně jako Bodamské jezero, zamrzly. V důsledku mrazů

zahynulo v západní Evropě na 200 lidí; v Paříži, Nice a v Madridě zmrzlo několik žebráků žijících na ulicích. V Paříži bylo nutno vyhradit několik stanic metra - (podzemní elektr. dráhy) - pro známé „clochards“ - vandráky, lidi nemající kde bydlet, aby nezmrzli. - Zatímco Evropa byla postižena sibiřskými mrazy, ve Spojených státech jsme dosud měli zimu poměrně mírnou, ale v Texasu, kde nemají ani sněhové pluh, najednou napadlo až deset inčů sněhu a to způsobilo mnohé automobilové srážky.

Washington. — Podle statistik federálního departmentu práce v prosinci 1984 ve Spojených státech nezaměstnanost stoupla ze 7.1 na 7.2 procenta, v Illinois z 8.5 na 8.9 %, což bylo hlavně způsobeno stávkou učitelů a zinním omezením práce ve stavebnictví. V prosinci bylo celkem 106.3 milionu Američanů zaměstnaných, což činí rekordní počet. Formálně nezaměstnaných bylo 8.2 milionu Američanů. Kromě toho dalších 1.3 milionu Američanů rovněž nemělo práci, ačkoliv by rádi pracovali; vzdali se však úsilí práci hledat, protože ztratili všechny naděje práci nalézt. Oproti evropským zvyklostem ve Spojených státech tito lidé nejsou považováni za nezaměstnané. Průměrně bylo ve Spojených státech v roce 1984, 7.5 % nezaměstnaných; v roce 1983 jich bylo průměrně 9.6 %. - Specialisté v ekonomické analýze předvídají, že v roce 1985 bude ve Spojených státech inflace na stejné úrovni jako v roce 1984, to jest 4 až 5 %. Jejich předpověď se zakládá na těchto předpokladech: V roce 1984 výrobní ceny stouply pouze o 1.8 %; dolar zůstane vysoký na mezinárodních trzích; ceny ropy budou kolísat jako v roce 1984.

Washington. — Vreční zdravotní autority varují rodiče, aby bez lékařského pokynu nedávali svým malým dětem i dospívající mládeži aspirin, onemocní-li na virusové choroby - chřipku či plané neštovice. Je totiž silné podezření, že za těchto podmínek aspirin z neznámých důvodů může vyvolat Reyesův syndrom, který je smrtelný ve 20 až 30 % případů, a jehož léčba dosud není známa. Reyesův syndrom se projevuje zvracením a horečkou; pak se rychle dostaví křeče, třesání, mdloba a nakonec smrt.

Washington. — President Reagan učinil několik změn ve složení své vlády. Nejdůležitější

je jmenování nového tajemníka financí, jimž se stal jeho dosavadní přední poradce James Baker, povoláním právník; dosavadní tajemník financí Donald Regan se stává předním prezidentovým poradcem, tj. šéfem zaměstnanců Bílého domu. Čeká se, že Baker, ekonomicky více konservativní, soustředí své úsilí na boj proti vysokému schodku federálního rozpočtu, zatímco Regan prohlašoval, že vysoký rozpočtový schodek nemá na ekonomický stav země příliš velký vliv. Od Regana prý prezident čeká, že se bude s větším úspěchem snažit získat kongresníky pro jeho návrh na reformu daňového systému. Ekonomové z povolání říkají, že tato změna v držiteli funkce tajemníka financí nepřivede žádné významné změny v US národním hospodářství.

Mnichov. — US vedení radiového vysílání pro země pod komunistickou nadvládou rozhodlo převést vysílání radiových programů pro Litevce, Lotyšy a Estonce pod správu stanice Svobodné Evropy v Mnichově. Až do konce min. roku byla tato vysílání do tří baltických zemí pod správou Radia Svoboda (Liberty). USA chtějí touto administrativní změnou znovu Moskvě připomenout, že stále uznávají právo těchto tří zemí na svobodu a nezávislost a že jejich národy považují za nábožensky a kulturně příbuzné k Západu.

Bejrút. — V Bejrútu byl 7. ledna unesen ozbrojenými muslimskými teroristy sekty „muslimské posvátné války Jihad“, pracující pro Irán, americký katolický kněz Rev. Lawrence Martin Jenco, 50 letý misionář z řádu servitů ze Joliet, Il., předseda místní US katolické charity pro zámoří CRS (Catholic Relief Services). Dp. Jenco, který trpí srdečním neduhem, byl unesen právě když jel k lékaři. Od února 1984 bylo v mohamedanském západním Bejrútu uneseno už 8 Američanů, z nichž pouze tři byli doposud propuštěni na svobodu. Dne 11. ledna teroristé Jihad prohlásili, že drží v zajetí dp. Jenco, stejně jako 4 jiné Američany; budou prý propuštěni na svobodu pouze jen v případě, že všichni Američané opustí Libanon.

Řím. — Členů řádu sv. Františka - (františkáni, minoriti a kapucini) - je dnes na celém světě asi 23 tisíc. Jejich zvoleným generálním představeným je dnes Američan Otec John Vau-

ghan. Jakmile se loni začátkem listopadu dověděl, že čs. komunistický režim znovu zatkl a vyslychal sedm františkánů - (z nichž jsou dva dosud v policejní vazbě jen proto, že údajně žili svým řeholním životem v malé komunitě, a tím se provinili proti §178 trestního zákoníku o „maření“ státního dohledu nad církvemi) - napsal ihned protestní dopis čs. komunistickému prezidentu Husákovi, a o totéž požádal všechny představené františkánů v západních zemích. Navíc doporučil členům svého řádu nověny modliteb, půst denní obětování mši sv. i osobních obětí za propuštění policejně vyslychaných františkánů v Československu a za všechny naspravedlivě vězněné a šikanované křesťany.

Vatikán. — Další pastorační cestu do latinské Ameriky podnikne sv. Otec Jan Pavel II. od 26. ledna do 6. února 1985. Navštíví čtyři země: Venezuelu, Ekvádor a ostrovy Trinidad a Tobago v tzv. Západní Indii. Mši sv. bude sloužit v 17 různých městech, bude se radit s místními biskupy, v komunisty ohroženém Peru poobědvá v jednom ocelářském podniku s těžce pracujícími železáři, oceláři a horníky, navštíví tam bývalé hlavní město Inků - Cuzco a nejhudší přelidněná kůlnová předměstí vysoko v Andách položené Limy, hlavního města republiky Peru, kde řadí marxističtí guerilové Maotsetungova směru, kteří si říkají „Hnutí slunné stezky“. Celková délka této papežovy pastorační cesty ve čtyřech latinsko-amerických zemích se odhaduje na 15 tisíc mil a mezi místy, která navštíví jsou jak hlavní města příslušných zemí, tak přímořské přístavy, chudé vesnice v horách, a jedno město v Amazonské džungli.

Vatikán. — Po letech velkého šikanování, Kreml před časem dovolil jednomu katolickému knězi polského původu jmenuje se Otec Josef Swidnicki, 47, aby se duchovně staral o roztroušené katolíky v okolí města Novosibirsk. Před minulými vánočními se Otec Swidnicki pokoušel o duchovní přípravu svých věřících na svátky Kristova Narození, a protože nestačil navštívit všechny jednotlivě, pozvali si jej, vždy navzájem nejbližší katolíci ve větší do jedné rodiny. Asi čtyři dny před Štědrým dnem sovětská tajná policie KGB však Otec Swidnickiho znovu zatkla, obžalovala jej z protistátního přečinu proti zákazu organizování ilegálních schůzí a odvedla jej na neznámé

vězeňské místo, takže věřící na Novosibirsku byli o vánočních znovu bez kněze a bohoslužeb. Zprávu hlásil hned po vánočních Vatikánský rozhlas.

Praha. — O minulých vánočních došlo najednou v Praze na Hradčanech k zcela nečekané výměně vánočních přání mezi prezidentem Husákem a pražským arcibiskupem Františkem kardinálem Tomáškem. Soudruh prezident Husák popřál 85 letému kardinálovi Tomáškovu dobré zdraví a ujistil jej přísným dodržováním čs. platných zákonů o náboženské svobodě. Otec kardinál Tomášek zase popřál Husákovi vše dobré pro jeho osobu a úspěch v mezinárodních jednáních o zachování spravedlivého míru. Tuto zprávu ČTK ovšem ihned poslalo v překladech do redakcí západních novin, aby se zdálo, že v Československu jsou vztahy mezi církví a státem v nejlepšímu pořádku. Jakmile se o tom dověděl v Římě americký generální představený františkánů, ihned na to reagoval zprávou o své zkušenosti, že čs. komunistický režim si vykládá náboženskou svobodu stejně jako politickou a novinářskou jen striktně „po svém“, která nemá naprosto nic společného s demokratickou svobodou a jejím zajištěním podle standartů demokratických zemí na Západě. Mluví římského generalátu františkánů, Irčan, Otec Louis Brennan, k tomu navíc vyslovil obavu, že taková výměna „laskavých“ pozdravů může být nakonec předzvěstí nového útoku na řeholníky a církev v Československu v nastávajícím Svatomětodějském roce, z něhož čs. komunisté zrovna velkou radost nemají. Otec Brennan podepřel svůj názor tím, že totéž udělali čs. komunisté když v r. 1983 požádal papeže Jana Pavla II. o zvláštní slyšení a v téže době rozpoutali v Rudém právu kampaň pomluv proti sv. Otcí.

VALAŠSKÉ PAPUČE

dokud zásoba
postačí

Velikosti 6—12

Nízké ceny!

MACH

3720 W. 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

SPORT

Náš sportovní zpravodaj Petr Horák hlásí:

Géry a Černý mezi elitou

Velkým mezinárodním plaveckým závodům ve Fayetteville ve státě Arkansas vévodí podle očekávání plavci Spojených států, Východního Německa a Sovětského svazu. Skvěle si vedl také československý reprezentant Marcel Géry, který vyhrál závod na 200 metrů motýlek časem 1 minuta, 57 celých, 2 setiny vteřiny. Třetí místo obsadil bývalý československý reprezentant Vlastimil Černý, který emigroval na Západ.

Porážka Ivana Lendla

Francouzský tenista, Yanick Noah, vyřadil na mezinárodním turnaji v Las Vegas československého reprezentanta Ivana Lendla 7:6, 6:7 a 6:1.

Světový pohár v lyžování

V lyžařském Světovém poháru vyhrál závod ve slalomu v La Mongie ve Francii Andreas Wenzel z Lichtenštejnska před Švédem Nilssonem a svým krajanem Frommeltem. V celkové klasifikaci vede Lucemburčan Girardelli před Švýcarem Zurbriggenem.

Návrat Zoly

18 letá Zola Buddová, lehká atletka pocházející z Jihoafrické republiky a startující za Velkou Británií, absovovala svůj první závod od nešťastné porážky na letních olympijských hrách v

Los Angeles. V Curychu vyhrála silniční závod na 8 tisíc 850 yardů v čase 26 minut, 26 celých, 68 setin vteřiny před Švýčarkou Cornelií Buerkiovou.

Halová kopaná v USA

Nečekaně oblíbeným sportovním odvětvím se v posledních letech stala ve Spojených státech kopaná v hale. Dramatičnost této hry a hodně branek zřejmě vyhovuje vkusu rodilých Američanů víc, než evropská kopaná na normálních hřištích. Například mistrovské utkání v halové kopané mezi týmy Baltimore Blast a San Diega přilákalo do hlediště 12 tisíc, 523 diváky. Baltimore zvítězil 6:5. A mezi předními hráči halové kopané ve Spojených státech jsou mnozí Evropané a Jihoameričané, jako třeba Jugoslávci Baralič, Stamenkovič a Stankovič a Západní Němci Holzenbein a Wirtz i bývalí hráči z české chicagské Sparty.

Sport v Americe

Americká sportovní veřejnost v těchto dnech s napětím sleduje závěrečné boje mistrovství Spojených států v americké kopané. V semifinále nedošlo k žádnému překvapení, když mužstvo San Francisco 49ers rozdrtilo celek Chicago Bears vysoko 23:0 a tým Miami Dolphins porazil Pittsburgh Steelers 45:28. Další soutěž, která zde v současné době poutá pozornost desítek milionů sportovních příznivců, je mistrovství amerických univerzit v košíkové

mužů. Jeho výsledky sice třeba široké sportovní veřejnosti v Československu mnoho nepovědí, ale zajímají se o ně basketbaloví odborníci, protože americká studentská mužstva jsou tradičně soupeři československého reprezentačního celku na jeho cestách po Spojených státech. Letos je opět nejlepší mužstvo Georgetownské univerzity z Washingtonu, které o víkend porazilo pátý celek mistrovství Boston College, v prodloužení 82:80. Mezi další nejlepší družstva letos patří Dukova univerzita, státní univerzita v Memphisu, a tým Saint John's College. Znamé mužstvo de Paulovy univerzity je letos zatím až na desátém místě.

Ueberroth mužem roku

Populární americký týdeník Time jmenuje pravidelně muže roku. Obvykle se jím stává někdo z předních světových politiků. Letos se stal mužem roku Peter Ueberroth, hlavní organizátor letních olympijských her v Los Angeles. Týdeník Time jej označil za sportovního promotéra se světovým posláním, který se vynikajícím způsobem zasloužil o krásný průběh letní olympiády a je ztělesněním podnikatelského ducha Ameriky. Jak známo, první letní olympiáda, organizovaná soukromým sektorem, nestála daňové poplatníky ani cent, přinesla vysoký finanční zisk pro rozvoj sportu a stala se symbolem přátelského zápolení sportovců z rekordního počtu zemí světa.

Loňský rok ve sportu

Roku 1984 dominovaly z hlediska sportu zimní olympijské hry v jugoslávském Sarajevu a letní olympiáda, která se pořádala v Los Angeles v Kalifornii. K zimním olympijským hrám se do Sarajeva sjelo v první půli února přes 1,500 sportovců ze 49 zemí. Zvláštní pozornost v řadách početné americké výpravy se upírala na hokejové mužstvo, jež chtělo obhájit zlatou madaili, kterou Američané získali v hokejovém turnaji na olympijských hrách v Lake Placid v roce 1980. Tento sen se však tentokrát nesplnil. Americký tým, jenž měl na své soupisce již jen dva reprezentanty z Lake Placid, podlehl hned první den soutěže v Sarajevu Kanadě a další porážka z rukou československých reprezentantů, již zcela zmařila jeho naděje na medaile. Zlato tedy připadlo Sovětskému svazu před stříbrným Československem a bronzovými Švédy. Olympijské hry v Sarajevu však přesto přinesly americkým sportovcům a jejich příznivcům nezapomenutelné zážitky. Připomeňme si například drobného krasobruslaře Scotta Hamiltona, který přidal ke třem titulům mistra světa i zlatou olympijskou medaili. Svého vítězství dosáhl ve výborně obsazené soutěži v níž zazářili na dalších místech Kanad'an Brian Orser a Jozef Sabovčík z Československa. Američané zaznamenali skvělé úspěchy i v alpském lyžování, které na

olympijských hrách bývalo doménou Evropanů.

Jen málokdo věřil třia dvacetiletému Kalifornňanovi Billu Johnsonovi, který již před hrami tvrdil, že zvítězí ve sjezdu. Johnson své tvrzení prokázal činy a díky bezchybné nejrychlejší jízdě po svahu hory Bjelašnice se skutečně stal prvním Severoameričanem, který si ve sjezdu vybojoval zlato. Americká dvojčata Phil a Steve Mahre-ovi pak se svou zlatou a stříbrnou medailí překonali evropskou konkurenci ve slalomu a Američanka Debbie Armstrongová se stala olympijskou šampionkou v obřím slalomu. V mezinárodním měřítku byla hrdinkou her finská běžkyně na lyžích Marja-Liisa Hämäläinenová se třemi zlatými a bronzovou medailí. Kanad'ané oslavovali rychlobruslaře Gaetana Bouchera, který si ze Sarajeva odvážel dvě zlaté a bronzové medaile, a vrcholům her patřil i výkon britského tanečního páru Jayne Torvillová a Christopher Dean, oceněný nejvyššími známkami v historii krasobruslařského sportu a snad všichni museli sdílet radost pořadatelské země - Jugoslávie, nad její první stříbrnou medailí ze zimních olympijských her, o kterou se v obřím slalomu zasloužil Jure Franko.

Sovětský svaz se 30. dubna rozhodl bojkotovat letní olympiádu v Los Angeles a k neúčasti přinutil i další východoevropské země. Pozorovatelé uvádějí, že skutečných příčin Sověty vedeného bojkotu bylo několik. Roli hrála pomsta za americký bojkot moskevské olympiády v roce 1980 na protest proti invazi do Afghánistánu i Černénkova snaha upozornit ve volebním roce Američany, že za vlády presidenta Reagana nedojde ke sblížení mezi Východem a Západem. Někteří rozzlobení východoněmečtí diplomaté uvedli, že je Sovětský svaz žádal o tiskovou protiolympijskou kampaň už v březnu v odvetu za rozmístování amerických jaderných raket středního doletu v Západní Evropě. Obavy byly na Východě i z přísných antidopingových zkoušek v Los Angeles. Po sportovní stránce si Sovětský svaz uvědomoval, že by mohl v celkovém pořadí skončit nejen za Spojenými státy, ale i za Východním Německem. Jako oficiální důvod svého bojkotu Sovětský svaz uvedl porušování olympijské Charty Spojenými státy, jmenovitě údajnou snahu vyvolat na olympijských hrách protisovětskou kampaň a nedostatečně zajištěnou bezpečnost účastníků her.

Navštívili jste již naši restauraci

"KORUNA"?
"CROWN RESTAURANT"

5735 W. Cermak Rd.
CICERO, IL.

Jestli jste u nás dosud nebyli,
srdečně Vás k nám zveme,
abyste okusili a pochutnali si na naší kontinentální,
domácí kuchyni v tradici našich maminek
z Čech, Moravy, Slezska či Slovenska.

Přijďte k obědu nebo na večeri
do naší útulné jídelny
a přesvědčte se sami!

Denně otevřeno
od 11 hod. do 8 hod. večer.
V pondělí zavřeno.
☎ (312) 652-3555

Vaši hostitelé:
Máňa Vlková
&
Mike KAZIL,

MINARIK'S BAKERY

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

Možno
objednat
telefonem:
laskavá
a rychlá
obsluha česky
i anglicky

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- "Special Homemade" cukroví
- Velmi chutné máslové housky a štrůdl

5832 W. Cermak Rd, Cicero, Ill. 60650
OLympic 2-2854

LÉKÁRENSKÝ TELEFON: 484-0106
DOMÁCÍ TELEFON: 749-0281

Poslání léků vašim příbuzným domu či kamkoliv
rychle a bezpečně vyřídí

HOLECEK PHARMACY

PH. MR VLADIMÍR HOLECEK, R.PH.

Naproti berwynské radnici

6705 WEST 26th STREET, BERWYN, ILLINOIS 60402

Americká vláda i Americký olympijský výbor odmítly tato obvinění jako naprosto nepodložená, nepravdivá a neospravedlnitelná. A to nakonec potvrdily i samotné olympijské hry v Los Angeles, které po všech stránkách — co se týká účinné organizace, naprosté bezpečnosti sportovců, vynikající atmosféry na závodistiších i na tribunách i samotných sportovních výkonů — proběhly tím nejlepším způsobem. O zajištění bezpečnosti se starala jak místní losangelská policie, tak deset tisíc zvláštních strážců pořádku, jejichž služby zařídil a platil Organizační výbor olympijských her. Výmluva Sovětů stran jejich bojkotu se prokazatelně ukázala být skutečně jen pouhou výmluvou. K dokonalosti her nakonec přispělo i stále příznivé počasí, hladce fungující doprava, a skoro se neobjevil ani obávaný smog.

Losangelských her se zúčastnilo téměř osm tisíc sportovců z rekordního počtu 140 zemí. Mezi nimi byly Rumunsko a Jugoslávie, které se nedaly zastrašit sovětským rozhodnutím, a na olympiádu také poprvé přijeli sportovci z Čínské lidové republiky.

Nesplnili se ani obavy, že nepřítomnost sovětských a východoevropských sportovců výrazně ochudí sportovní soutěže a sníží diváckou přítlačivost her. Je pravda, že v mnohých sportovních odvětvích jako je plavání, některé lehkooatletické disciplíny, vzpírání, řecko-římský zápas nebo závody kajakářů a kanoistů se mohli výrazně prosadit východní sportovci, včetně československých reprezentantů.

Mnohé další olympijské soutěže však byly bojkotem prakticky nedotčeny a nepřítomnost Sovětů a Východoevropanů nemůže vysvětlit ani rekordní počet 174 medailí, z toho 83 zlatých, které v Los Angeles získali američtí olympionici.

Zasloužili se o ně především vynikajícími výkony, které Američané podali ve svých tradičně silných disciplínách a zároveň nesmírný výkonnostní vzestup, který v posledních letech ve Spojených státech zaznamenala celá řada sportů od gymnastiky přes zápas až po odbíjenou a dráhovou a silniční cyklistiku.

Z výkonů Američanů v Los Angeles si připomeňme alespoň čtyři zlaté medaile Carla Lewise, jenž stejně jako Jesse Owens v r. 1936 zvítězil v bězích na 200 a 400 metrů, ve skoku dalekém a jako člen štafety v běhu na 4 krát 100 metrů, která zároveň vytvořila nový světový rekord; Valerie Briscová-Hooksová triumfovala v závodech na 200 a 400 metrů jako členka vítězné štafety žen se stala Američanka Joan Benoitová. K mnoha zážitkům patří také světové rekordy amerických plavců, gymnastický souboj šestnáctileté olympijské šampionky Mary Lou Rettonové s Rumunkou Jekatěrinou Szabovou, zlato amerických silničních cyklistů Alex Grawela a Connie Carpenterové-Phinneyové či vítězství amerických odbíjenkářů, vedených nejlepším světovým volejbalistou Dusty Dvořákem. Mezi vrcholné okamžiky olympijských soutěží se řadí i prvenství Brita Dala Thompsona v lehkooatletickém desetiboji, či dvě zlaté medaile a světové rekordy kanadského plavce českého původu Alexe Baumana v polohových závodech na 200 a 400 metrů. Vynikající úroveň převážné většiny soutěží ostatně vedla k tomu, že olympijské hry se staly naprostým úspěchem i z hlediska návštěvnosti. Na tribunách se po dobu her vysílalo celkem 6 milionů platících diváků a další miliardy diváků v různých zemích světa sledovaly soutěže na televizních obrazovkách. Olympiáda v Los Angeles byla prvními hrami, jež byly financované z peněz soukromého sektoru a nikoli daňových poplatníků. Jejich účinná organizace i zájem veřejnosti, která zakoupila 97 procent lístků, pak přispěly i k čistému výtěžku 150 milionů dolarů, které byly převážně věnovány na rozvoj amatérského sportu.

Američtí sportovci, činovníci a sportovní příznivci tedy mohou bilancovat rok 1984 s velkým uspokojením. Hůře jsou na tom českoslovenští sportovci, kterým bylo zabráněno ve startu na OH v Los Angeles a kteří byli nyní za svou vynučenou neúčast poškozeni podruhé.

Českoslovenští novináři, kteří sestavili žebříček nejlepších domácích sportovců roku 1984, totiž dali přednost reprezentantům, kteří získali úspěchy na zimních OH v Sarajevu. A tak třeba velká československá olympijská naděje, světová rekordmanka v lehké atletice Jarmila Kratochvílová v anketě obsadila až třinácté místo. Českoslovenští novináři dali svým nevalným posouzením olympijských reprezentantů z letních sportů také nevědomky najevo, jak si ve skutečnosti cení významu tzv. „náhradí olympiády východních zemí“, her Družba, které měly československým sportovcům nahradit světové fórum olympijských her v Los Angeles.

ZE SVAZU SVOBODNÝCH ČS. SPORTOVCO V ZAHRANIČÍ

Áža Vrzánová opět nastupuje ...

Kdo by neznal naši dlouholetou čestnou členku — dvojnásobnou mistryni světa v krasobruslení Aju Vrzánovou — Stendlerovou, která jezdila několik roků v „Ice Capades“ pod jménem Zanová a nyní se stala předsedkyní Superskates. Uvidíme ji proto též na TV obrazovce na stanicích NBC. Příští týden letí do Londýna. Když byla nedávno ve Washingtonu, natočila rozhovor pro „Hlas Ameriky“. Do další činnosti míté Aje přejeme mnoho úspěchů!

*

Jarda Fajkus, obětavý člen Svazu a předseda chicagské Sparty, se vrátil z Evropy a za své návštěvy Mnichova natočil se sportovním reportérem Karlem Drážďanským rozhovor pro rozhlas Svobodná Evropa.

*

Gratulujeme Jirkovi M. Jirotkovi, který se stal partnerem advokátní kanceláře v Tampě na Floridě. Jirka je synem známého čs. hokejového reprezentanta, dlouholetého místopředsedy Svazu — dnes již zemřelého Zdeňka Jirotky. Gratulujeme mamince, která je s námi právem hrdá na Jirku!

*

Vítáme mezi nás rodinu Stejskalovu. Syn je velmi dobrým veslařem a jsou usazeni 30 mil od Bostonu.

*

Adolf K. Wenzbauer děkuje všem z Winnipegu za blahopřejné pozdravy k jeho „70“. Adolf je obětavý vlastenec, hokejový fanata a neúnavný šéf památky Jana Palacha. Je i dlouholetým členem a podporovatelem našeho Svazu.

*

Ota Jelinek, ministr sportu v Kanadě poslal pěkně napsaný český dopis Svazu: „Děkuji Vám za upřímný telegram k mému jmenování. Váš zájem mi dává sílu a pocit povinnosti, abych dělal co je v mé moci a nezklamal takové přátele jako jste Vy. Srdečně Vás zdravím! Váš Ota Jelinek“

*

Sekretář Svazu Luděk Jánský nám churaví. Právě se vrátil z nemocnice domů. Potěšte ho pozdravem: 218 West 24th Street, Deer Park, New York 11729. Přejeme Ti, Ludku, rychlé uzdravení!

zp

PÁTÉ VÝROČÍ US OLYMPIJSKÉHO BOJKOTU

Je veliký rozdíl mezi důvody amerického bojkotu OH v Moskvě a sovětského bojkotu olympiády v L.A.

Dne 4. ledna uplynulo pět let od vyhlášení amerického bojkotu letních olympijských her v Moskvě prezidentem Jimmym Carterem.

Na vánoce roku 1979 překročila sovětská vojska hranice Afghanistanu. Sovětská invaze a už déle než pět let trvající okupace afghánské země stála tisíce obětí na životech na obou stranách a vyvolala emigraci více než čtyř milionů Afghánců do ciziny. Afghánští bojovníci za svobodu neustávají v odporu proti sovětským okupantům jejich země, a počet obětí roste. Prezident Jimmy Carter neohroženě usiloval o nastolení skutečně přátelských vztahů mezi Spojenými státy a Sovětským svazem. Sovětská invaze do Afghanistanu jeho úsilí zmařila. Tehdejší americký prezident proto reagoval na sovětskou invazi uvalením embarga na vývoz amerického obilí, vyspělé techniky a strategického zboží, a na protest proti invazi také vyhlásil americký bojkot moskevských letních olympijských her. Vedoucí americké delegace v Organizaci spojených národů, Jeanne Kirkpatricková, dnes říká, že prezident Carter tehdy prostě reagoval na zkušenost světa se zpolitizováním olympijských her z doby Adolfa Hitlera, který využil berlínské olympiády v roce 1936 k nacistické propagandě. A tak nechtěl v roce 1980 nikdo účinkovat v ničím obdobném v Moskvě. Podle slov velvyslankyně Kirkpatrickové prostě prezident Carter nechtěl přispívat k oslavám Sovětského svazu v době, kdy se tato země angažovala k brutální politice represe, invaze a okupace Afghanistanu.

Známy komentátor deníku The Washington Post, Robert Kaiser, o bojkotu moskevské olympiády řadou západních zemí v čele se Spojenými státy napsal: „Dokonce i bojkot, který není perfektní, zjevně dříve či později vyvolá vážné otázky mezi sovětskými občany o tom, co dělá jejich vláda v Afghanistanu. Olympijský bojkot nebyl nikdy zamýšlen proto, aby odčinil škodu, napáchanou Sověty v Afghanistanu. Ani nebyl jedinou zkouškou ochoty západních spojenců postavit se proti brutálním sovětským akcím. Bojkot nebyl ve skutečnosti ničím víc, než pokusem

zdiskreditovat sovětské vůdce doma i v zahraničí, a demonstrovat mezinárodní opovržení vůči sovětské invazi do Afghanistanu. A tyto záměry olympijský bojkot úspěšně splnil.“

Zajímavé je také stanovisko známého amerického černošského komentátora Carla Rowana, kterého někdy citují i východní sdělovací prostředky, protože obvykle zastává spíše kritická stanoviska k americké vládě. Carl Rowan vidí mezi americkým bojkotem moskevské olympiády a sovětským bojkotem olympijských her v Los Angeles velký rozdíl. Napsal, že se vůbec neslušelo Sověty přesvědčovat, aby do L.A. přece jen přijeli. Podle Carla Rowana měl prezident Carter pravdu, když rozhodl o americkém bojkotu olympiády v Moskvě. Podstatný rozdíl mezi americkým a sovětským bojkotem je v tom, že Spojené státy svou akcí pouze vyjádřily rozhořčení nad znásilněním Afghanistanu. Carl Rowan dodává, že Sovětský svaz má ještě dnes v Afghanistanu přes sto tisíc svých vojáků, kteří se tam prokazatelně dopouštějí nelidskosti. A tak odvetný sovětský bojkot americké olympiády podle Rowana především připomněl lidstvu morální imperativ, jenž vedl čtyři roky předtím k bojkotu Spojené státy; zatímco Sověty vedly k bojkotu jen jejich pýcha a zloba.

Tendenci dávat rovnítko mezi sovětským a americkým bojkotem odsuzuje také známý americký komentátor William Buckley. Buckley píše: „Jestliže Sovětský svaz nad námi vyhraje studenou válku, tak to bude především triumfem tendence dávat mezi sovětské a americké akce rovnítko. Zmíněná tendence je nejen hlavní propagandistickou zbraní Sovětského svazu a jeho obhájců, ale i těch, kdo nechtějí znát fakta, i když by je znát mohli. Podle jejich téze dělá Sovětský svaz jen to, co dělají Spojené státy. Neviditelný filozofický jed spočívá v tom, že lidé mají tendenci zapomínat na skutečnost, že sovětská invaze do Afghanistanu byla pochmurným strategickým podnikem vážného geopolitického dopadu. A haněbná válka v Afghanistanu pokračuje. Tvrzením „ted' jsme vyrovnání“ se Sovětský svaz snaží dát svůj olympijský bojkot na stejnou rovinu s americkým. A faktor Afghanistanu se pomalu ztrácí v záměrně zamlžovaných pohnutkách.“ Petr Horák

K 16. VÝROČÍ ŽIVOTNÍ OBĚTI

JANA PALACHA

(1969 15. ledna 1985)

(Pokračování ze str. 1)

To „otvírání očí a hlavy“ dobrosrdečným Američanům šlo však přesto pomalu. Nakonec nám v tom však pomohli sami komunisté. Lidé nepřestávají z Moskvou okupovaných zemí utíkat, skončil Vietnam, přišla Kambodža, Afghanistan, Nicaragua, El Salvador, příprava atentátu na papeže, události v Polsku, sestřelené jihokorejské dopravní letadlo, Grenada, špatně motivovaný a satelitům nakomandovaný boj- kot OH v Los Angeles a nyní navíc hladomor v komunistické Habeši. Že se „politicky ospalá“ Amerika konečně probouzí, to dokázaly Moskvě podzimní americké volby. Na druhé straně pak „zub času“ ustavičně

působí na prorezavění moskevských starých kádřů celého hospodářského systému komunismu a lidský rozum začíná už i v Rudé Číně rychleji dozrávat. Není důvod proč by se nemělo začít „rozsvěcovat“ i v hlavách stále většího počtu státem vykořisťovaných různorodých obyvatel Sovětského svazu.

Tu se nám pak v exilu vždy znovu vynořuje údivná vzpomínka na Palachovo a Zajícovo sebeobětování, protože se stalo závazkem a výzvou i pro nás z různých exilních generací, abychom v západní svobodě a dostatku nikdy nezapomněli na to, proč jsme se rozhodli odejít do svobodného světa a proč jsme zde.

Když se v lednu 1969 v římském Nepomucenu pražský arcibiskup a kardinál Josef Beran dověděl o Palachově sebeoběti, měl hned druhý den

k národu a k mladým v Československu projev, vysílaný Vatikánským rádiem. Jednou jsme jej už v H.N. otisknuli. Vyzýval a prosil v něm mladé, aby v tom Palacha nenásledovali, i když mu je jeho odhodlaná smrt důkazem, že věci ve vlasti se začínají obracet k hledání duchovna a tím nakonec po nových zkouškách se obrátí k lepšímu. Byl to tehdy ve skutečnosti jeho poslední projev k národu doma. Za necelých pět měsíců si jej 16. května 1969 povolal Bůh k Sobě též.

Dnes již zesnulý ThDr. Saša Heidler řekl tehdy ve svém náboženském programu pro Československo v rádiu Svobodná Evropa v Mnichově na téma „Palachův odkaz“ toto:

Ježíš řekl: „Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život! (Jan 15,13). Ježíš sám za nás položil život na

kříži. Zástupy mučedníků ho v tom následovaly. Položili svůj život rukama druhých? Poslední odpověď na tuto otázku dá Bůh, který je láska. Ale i my smíme uvažovat. Jak ryzí byl úmysl, který vedl k takovému činu? Jak nesobecky byl položen život za druhé? Nejsou okamžiky, kdy je třeba dát světu plamenné znamení - bez osobního zoufalství, bez osobního znechucení, naopak, snad ze zvláštního, zcela mimořádného vnutnutí Ducha? Nebylo něčím takovým Husovo rozhodnutí jít do Kostnice? Nebylo něčím podobným rozhodnutí hraběte Stauffenberga, že se pokusí atentátem na Hitlera zachránit čest svého národa, ačkoli měl tak malou naději na přežití? - Myslím, že mužeme upáleného Jana Palacha s důvěrou doporučit Bohu.

Ježíš také řekl: „Jestliže pšeničné zrno nepadne do země

a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek.“ (Jan 12,24). Co si můžeme vroucněji přát, než aby to platilo i o Janu Palachovi? Češi a Slováci, za které položil život, jsou ohroženi útlakem, jsou vystaveni svodům a pokušením. Mysleme jen na pokušení přizpůsobení, pokušení ztratit víru, ztratit naději, zřít se lásky. A co pokušení sobectví, pohodlí, nenávisti, nesvornosti v exilu? Jak je třeba se modlit za utiskované i za ty, kdo je utlačují, aby prohlédli a obrátili se! Jak je třeba usilovat o duchovní obnovu všech Čechů a Slováků, o čestné usmíření národů střední Evropy! Jak je třeba doufat, že Bůh i toto zlo dopouští, aby vzniklo větší dobro! Budeme-li my, všichni o toto usilovat, můžeme mít důvěru, že i odumřelé semeno jménem Jan Palach, přinese hojný užitek. Alexandr Heidler

Zprávy

PALACH PRESSU

Ladislav LIS
místopředsedou
F.I.D.H.
VONS - sdělení č. 409

Jak jsme byli dodatečně vyzooměni (původní oficiální telegram nebyl doručen) byl Ladislav Lis, člen VONS a signatář Charty 77 dne 8. 11. 1984 na kongresu Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH) zvolen viceprezidentem této organizace. Pokládáme tuto počtu za projev uznání pro práci VONS, který je členskou ligou F.I.D.H. i pro celý československý zápas za dodržování lidských práv. Cítíme se tímto uznáním zavázání, abychom ve svém úsilí pokračovali a abychom Ladislavu Lisovi při plnění jeho odpovědného poslání podle svých možností pomáhali.

Ladislav Lis je ve vedení této Federace, která má statut nevládní organizace při OSN, jediným zástupcem nejen Československa, ale celého východního bloku vůbec: pokládá proto za svou povinnost hájit zde zájmy občanských iniciativ a

obránců lidských práv ze všech zemí východní Evropy. Tím naléhavěji se proto připojujeme k apelu F.I.D.H. na čsl. vládu, aby neprodleně zrušila ochranný dohled nad Ladislavem Lisem a zabezpečila mu podmínky pro účinné plnění jeho funkce.

V příloze sdělení uvádíme text telegramu F.I.D.H. a odpověď Ladislava Lise.

Telegram:

Kongres Mezinárodní federace pro lidská práva, který se konal ve dnech 17.-18. listopadu 1984 v paláci UNESCO v Paříži Vás zvolil osmým viceprezidentem. Jste tedy jediným viceprezidentem ze socialistického tábora. Blahopřejeme.

UNESCO

Odesláno náhradně z Paříže dne 22.11.1984 ve 14.55

Odpověď:

Drazí přátelé, děkuji za Váš telegram z 26.11., jímž sdělujete, že jsem byl zvolen místopředsedou Mezinárodní ligy pro lidská práva.

Je to velká počta hnutí za lidská práva v naší zemi a uznání jeho podílu ve všeobecném úsilí o respektování lidských práv a

základních svobod a v neposlední řadě také o nastolení skutečného míru.

Vynasnažím se být hoden této cti a v rámci možností Vám známých učiním vše, abych přispěl k tomuto velkému společnému dílu. Byl bych Vám vděčen za zaslání materiálů kongresu a za průběžné informování o potřebné agendě.

Ladislav Lis

Trestní stíhání katolického kněze Jaroslava Novosada (Sdělení VONS č. 405)

P. Jaroslav Novosad, nar. 6.8.1919, je již dvacet let administrátorem farního úřadu v Hrobě, okr. Teplice. Po celou tu dobu pracoval se svými věřícími

na záchraně kulturních památek. Domníval se, že vhodnou odměnou věřícím bude, když jim umožní rekreační pobyt na farách v Moldavě a Mikulově. Pobyt si organizovali rodiče dětí sami. Při těchto rekreacích se nekonaly žádné bohoslužby ani náboženská výuka. O celou záležitost se začala zajímat bezpečnost a posléze církevní tajemník. Proto P. Novosad podal písemnou žádost církevnímu tajemníkovi dne 18.1.1984 o povolení pobytu rodičů s dětmi na farách. 9.2. byla žádost zamítnuta a P. Novosad podal odvolání, na které dosud nedostal odpověď. Nabídl tedy rodičům s dětmi pobyt na své rekreační chalupě v Moldavě. Dne 19.9.1984 zahájil vyšetřovatel VB kpt. JUDr.

Miloslav Novotný z KSSNB Ústí n/Labem trestní stíhání pro tr. čin maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi (§ 178 tr.z.). Téhož dne byla provedena domovní prohlídka na chalupě v Moldavě bez přítomnosti majitele, a následující den - rovněž bez přítomnosti P. Novosada - prohlídka na faře v Hrobě, ul. Rudé armády 14, okr. Teplice. V souvislosti s tímto případem byly vyslýchány dokonce děti bez přítomnosti svých rodičů, ba i bez jejich souhlasu. P. Novosad je vyslýchán na svobodě.

OZNAMTE NÁM VČAS ZMĚNU SVÉ ADRESY

Úmrtní oznámení

Alespoň těm z nejstarších našich krajanů z bývalé chicagské „České Plzně“, která je dnes už zcela mexická - v zármutku oznamujeme - vzpomínají-li si dosud na ni, že po dlouhém utrpení si Pán Bůh k Sobě povolal velikou celoživotní trpitelku, nikdy neprovdanou slečnu

ANNU ŠTASTNOU,

kteřá bydlila a pracovala až do svého stáří se svými sestrami v rodinném domku na 18th Pl. a Racine ul. v Chicagu.

Když pak zcela osírela a všechny sestry jí zemřely, odešla do „Nursing Home“ ve Westmont, Ill. Tam také zemřela 13. ledna 1985 ve vysokém věku 98 let (* v Chicagu 31. ledna 1887).

Pohřeb měla z Adolfova pohřebního ústavu v Berwynu, Ill. ve čtvrtek 17. ledna dopoledne, a po zádušních bohoslužbách v kostele sv. Prokopa jsme ji doprovodili na hřbitov sv. Vojtěcha v Niles, Ill.

Děkujeme všem, kdo si na ni v modlitbě vzpomenou s námi.

REDAKCE HLASU NÁRODA A PŘÁTELÉ.

STANLEY STAWSKI DISTRIBUTING CO.

Importers & distributors of fine quality beers, wines, liquors

Známe oblíbené pivo "Gösser" z Rakouska. — Žádejte v obchodech a restauracích

1136 NORTH ASHLAND AVENUE Chicago, Ill. 60622 • Tel: 278-4818

Jan Zahradníček:

Svatý Cyril a Metoděj

Kterak, ó Cyrile, posvátná harfo podobentsví,
 kterak, ó Metode, vévodo, šermíři Páně,
 zemi tu ježatou ještě takto jste oblíbili si,
 zemi tu se stříbrem zpěvu ze strusek nevytaveným,
 zemi tu s lidem svým dosud sirým a neprosraveným?
 A každý váš krok jak křísnutí křemene před rozsvícením,
 a každý váš krok jak výbuch slunce nad krajinou mrákot,
 a ten plápol, ten úprk všech skřetů tmy před tváří světla.
 Jak svítlny světa vysoko zdvihl jsi pastýře naše,
 jak drahokamy na hranách skvoucí je vložils do koruny Církeve,
 jak stromům po pül světa zastíňujícím jim strměti dáváš,
 jak prameny doposud plné je držíš nad rozvodím země ...
 Sám pak v bezbranných nejbezbranější, jen z lilie plátek,
 kde jaká prahnoucí ústa, tam také ty v úpalu prahneš,
 kde jaké rameno skleslé, tak také ty pod křížem klesáš,
 kde jaké zašláplé zrno, tam zašlapován jsi, a takto se železem třtiny, v koruně z trní, v purpuru z kadrů urážek holdování zde přijímáš dosud,
 dosud jen pro tebe města zde hoří,
 jen pro tebe, Králi, a více a více už pro nikoho.

Ze sbírky 'Korouhve' (1942) (Úryvky)

JUDr. Karel Jeřábek — „75“

V těchto dnech se v plné duševní svěžesti dožívá 75 let bratr JUDr. Karel Jeřábek. Toto jubileum jej zastihuje jako pilného veřejného pracovníka našeho exilu v Kanadě. Narodil se 21. ledna 1910 v Praze a tam též obdržel roku 1933 na Karlově universitě titul doktora práv. Působil jako advokát do roku 1949, kdy s manželkou Blaženou a dvěma dětmi Zbyňkem a Radmilou odešel před hrozcím pronásledováním do americké zóny západního Německa. Jeho osobní vla-

stnosti stejně jako znalost veřejného života a cizích řečí jej kvalifikovaly k funkci předsedy výboru tábora „Valka“, kde toho času bylo kolem 4000 uprchlíků. Později byl bratr Jeřábek zvolen generálním tajemníkem Výboru čl. politických uprchlíků. Řada našich krajanů dosud vzpomíná s povděkem této jeho činnosti.

Rodina bratra Jeřábka mohla přivítat Nový rok 1951 už v Kanadě ve městě Windsoru. On sám začal jako noční uklízeč v továrně, ale do tří let se dopracoval postavení společníka bilancí a správcovské firmy COX & Company. Jeho veřejná

činnost ve Windsoru byla rozdělena mezi kanadské a krajské organizace. Na jedné straně to byly: Toastmaster International, United Nations Association, United Church of Canada, Committee for Canadian-American Friendship a místní Philharmonic Society. Z našich organizací to byl Sokol, Čs. národní sdružení v Kanadě, Rada svobodného Československa a Společnost pro vědy a umění. Pracoval v nich buď jako řadový člen nebo člen výboru jako spoluzakladatel nebo předseda.

V roce 1959 přesídlil bratr Jeřábek do Toronta, aby se stal vedoucím konkurzního oddělení celokanadské firmy Dunwoody and Co. Toronto mu poskytl vhodnou příležitost k práci v dalších institucích: Národní jednotě čs. protestantů v Kanadě, France-Canada Association, French Chamber of Commerce in Canada, Multiracial Committee for co-operation with the Police, Inter-cultural Council Inc., Multicultural Advisory Committee of the Toronto Historical Board, Ethnic Press Association of Ontario, Trustees' Association of Ontario.

Zvláště velkého úsilí a často i trpělivosti si vyžadovaly jeho funkce, které svědomitě konal jako předseda a starosta v těchto krajských institucích v Torontě: Čs. národní sdružení, Sokole, Masarykově ústavu a tiskovém výboru Nového domova.

Věřící křesťan bratr Karel Jeřábek nelpí na doktrínách, snaží se najít porozumění i pro rozdílné názory; je masarykovský humanista se sociálním citěním a svobodomyšlný demokrat. Současná tendence k zanedbávání zákona a pořádku se mu přičí. Bez nich se nemůže udržet svoboda a lidská důstojnost. Léta veřejné činnosti našeho jubilanta nemohou být lehce zapomenuta, jeho jméno můžeme směle zařadit mezi neaktivnější a neúspěšnější členy československého politického exilu. Děkujeme za jeho vykonanou práci a pro budoucnost mu přejeme novou Boží milost a sílu. Masarykův ústav a Nový domov,

OBRANNÝ PAKT?

Všechny sdělovací prostředky a tisk východního bloku neopomenou připsat slovo „obraný“ mluvili o Varšavském paktu. Jaká je skutečnost?

Na základě zjištěných zkušeností nemůžeme naprosto toto slovo, mluvili se o Varšavském paktu, byt' na okamžik brát vážně. Dokázalo to i nedávné podzimní cvičení vojsk tohoto sdružení, které mělo jediný úkol: vyzkoušet, jak nejsnáze a nejrychleji obsadit část západní Evropy.

Je pochopitelné, že odborníci z NATO sledovali s největším zájmem průběh cvičení, ať pomocí snímků z kosmu nebo odposlechem jednotlivých rozhovorů a zpráv zúčastněných jednotek. Z Východního Německa byla zachycena tato depeše:

„Situace 21. září ve 24.00 hodin: brigáda kryje jednotky 14. tankové divize OMGA při jejím soustředování se. V okamžiku rozvinutí a počátku útoku v 5.00 hodin musí být ochrana zesílena. První oddělení na území jižně od Hamburгу, druhé oddělení území kolem Hildesheimu a třetí území jižně od Peine.“ Všechna tato území leží v Západním Německu. „OMGA“ je zkratka pro rychlou operativní skupinu armády, která sestává z jednotek, jejichž nejdůležitějším úkolem je proniknout za nepřátelskou linii. Pro informaci: pro sovětskou OMGA leží úkol proniknout do hloubky 300 km na území západní Evropy, tedy do Porurí a podél Rvna.

Myslel-li si někdo, že tím úkol končí, mýlil se. Vodposlouchaném rozhovoru vedeném radiem během cvičení „Sojuz 81“ padla jména měst jak v Holandsku (Eindhoven, Maastricht), tak v Belgii (hlavně se mluvilo o Gentu).

Jak by se asi vedlo civilním občanům v případě proniknutí jednotek Varšavského „obraného“ paktu na území západní Evropy, můžeme si udělat představu z případu, který se odehrál v době cvičení ve Východním Německu. Dne 8. října byl odposlechnut rozhovor mezi jednotkami NDR a SSSR (které mají vždy vedoucí úlohu). Tank sedmé sovětské gardové divize při útoku v noci ve 3.30 hodin v okolí Letzlinger Heide najel na Trabant. Velitel tankové divize ohlásil neštěstí ve 3.35 hodin: „Zde hoří Trabant, kolona se zastavila. Auto nelze uhasit, co máme dále dělat?“ Odpověď: „Náčelník doporučuje jet dál.“ Hlášení zpět: „Řekl jsi mi, že to byl náš tank, který neštěstí zavínil? Řekni mi to ještě jednou - co tohle je za rozkaz jet dál? V autu hoří lidi. Co máme dělat?“ Odpověď: „Rozkaz - celá kolona vpřed!“

A tak zatím co pár nezodpovědných pícníků, křiklounů západoněmeckého, francouzského, holandského a belgického tzv. „mírového hnutí“ protestuje proti cvičení NATO a vyčítá Bundeswheru, že jejich cvičení mají útočný ráz, za železnou oponou se cvičí jak proniknout hluboko na území těchto mírotvorců, při čemž padají životy nevinných občanů. Jožka Staněk

T.B. Hlubuček:

Vzpomínka na „tatička Masaryka“

Bylo to při jednom z posledních všesokolských sletů v Praze za účasti Americké obce sokolské. Společně s kolegou J.W. Welclem jsme jeli do Československa za účelem reportáže pro chicagskou „Denní Svornost“. I to si pamatuji, že naše družina jela po britské paralodi „Aquitania“. V Praze naše sokolské skupiny byly formálně uvítány před Tyršovým domem a ubytování bylo v hotelu „Palác“. Během rušných dnů došlo do hotelu osobní pozvání od presidenta čsl. republiky Tomáše G. Masaryka na odpolední čaj a besedu na Hradčanech. Shromáždili jsme se v hradní zahradě, kde byly již připraveny stoly s pohoštěním. V krátké době přiklusal na svém koni president vraceje se ze své pravidelné denní vyjíždky. Statný jako pravý sokol se šedivými vousy podobal se více rytíři z historické báje. V nejbližších okamžicích vmísil se mezi členy naší družiny a živě se vyptával co je v našich krajských kruzích nového. Když přišla řada na mne a slyšel jméno „Cedar Rapids“ v Iowě, poznamenal s pozoruhodnou pamětí: „Dobře si pamatuji na to krásné město a středisko vel-

kého počtu našich lidí.“ Také se zmínil o dvou předácích, Karlu B. Svobodovi a W.F. Sevrovi, kteří byli zvláště činní v osvobozenckém hnutí během I. světové války.

Do hotelu jsme se vraceli z hlavami plnými nezapomenutelných dojmů. Bylo to poprvé co jsme z hradního cimbuří viděli před sebou jako na dlani panorama královského města stověžaté Prahy s veletokem Vltavou pod námi. Pro pisatele to bylo splnění dávnolekých snů, které se před tím splnit nemohly. Tehdy mi ani ve snu nenapadlo, že po mnoha desítkách let budu mít ve své péči v chicagském Českém Domově presidentovu dceru dr. Alici Masarykovou, které chicagský Domov důchodců dosloužil až k její smrti a pečoval o uložení urny v Masarykově mausoleu na českonárodním hřbitově v Chicagu.

Možná, že v našem věku je to stesk po rodné vlasti, který vyvolává tyto vzpomínky z dávné minulosti. Jsou to však vzpomínky stále v živých barvách a proto i stále posilují naši naději, že v osvobozeném Hradě českých králů bude zase opět - vždy jen na čas, jako je tomu u nás v USA - vládnout té krásné zemi president opravdu lidem vybraný a svobodně zvolený, jako byl T.G. Masaryk.

Elektrikářské práce:

Potřebujete opravit nebo nové elektrické vedení v domě, basementu, v garáži? Přidělat zásuvky, nové světlo či zavést zvláštní vedení k elektr. sušičce (dryer) a air conditionu?

Poetivá a rychlá práce. Volejte česky nebo anglicky: 852-2230

Kašpárkovo loutkové divadélko.

v sobotu 26. ledna 1985 ve 4 hod. odpoledne v Masarykově škole 5701 W. 22nd Place Cicero, Ill.

Má poklonka, nazdárek, klaní se vám Kašpárek!!

XVI. SLET AMERICKÉHO SOKOLSTVA
 30. ČERVNA 1985 - BERWYN, ILL.

O úmrtích a jubileích našich kněží v exilu

Nejdříve chci vyjádřit naši soustrast Otcům jesuitům, kteří ztratili dva ze svých vousatých spolubratrů (vousatých, protože byli východního ritu): P. Olšara a P. Horáčka. Většina z nás je poznala už jako starší muže, ale představme si tu jiskru nadšení, s kterou se v mládí rozhodli pro apoštolát na obrácení Ruska. P. Horáček to sovětské Rusko opravdu projezdil a octl se ve všech možných koncentracích komunistických i nacistických, jak přecházela fronta. V Římě byl jedním z prvních, kteří organisovali pomoc našim uprchlíkům na začátku padesátých let. Byl i rektorem Rusika. Škoda, že mu vleklá nemoc, kterou si zřejmě přivezl z vězení, brala pozvolna sílu a odsuzovala ho k stále větší únavě. Patera Olšara jsem vídal častěji než P. Horáčka, ale znal jsem ho méně, byl příliš profesorský. Zemřel 3. července, P. Horáček šel za ním 9. listopadu. Kéž jim dá Pán radost z obrácení Ruska, kterému chtěli sloužit na zemi a které už nazírají na věčnosti.

Slovenský biblista Zeman, kterého zná moje generace z Nepomucena, mi poslal smuteční oznámení z Nicoletu v Kanadě o smrti dp. Bohuslava Beneše, narozeného r. 1914 v budějovické diecési. Na kněze byl vysvěcen r. 1946, pět let nato už byl v Nicolet, kde působil nejdříve při katedrále, pak jako kaplan různých kongregací sestřiček. Zemřel 22. února 1984 na srdeční mrtvici. I na něho vzpomene při svaté oběti.

Ted' by měla přijít jubilea, a s těmi mám nejvíce trápení, jistě na nějaké zapomenou. Podle mých záznamů měl Otec Janiček 65 let. P. Hrubý a já 60, Mons. Poše a P. Blažej Müller 55 (P. Blažej je k tomu ještě 35 let salesiánem a 20 let knězem), Otcové Hořas, Pazderka a Skalický oslavili padesátku a nějaké ty narozeniny měli zřejmě i ostatní. Luboš Šourek je už 10 let jáhnem kolínské arcidiecése. Protože zřejmě stárnem, modlím se, aby nás Pán Bůh při zdravém rozumu zachoval ráčil, a těm, jejichž jména jsem neuvedl (před rokem jsem třeba zapomněl na stříbrné kněžské jubileum P. Zdeňka Čížkovského v Jižní Africe), gratuluji zcela zvláště. Modlíme se samozřejmě i za sestřičky, ale u nich o stárnutí nelze mluvit, protože je skrývají pod šlejřem. Tak to na ně neřeknu.

† Jaroslav Škarvada

Dvě ženy

Pod městem o samotě na břehu řeky stály dva domky, dvě nízká a chudá obydlí z dřevěných stěn na podezdívkách, se střechami krytými dehtovým papírem, s malými okénky a plaňkovými ohradami a chlívky na králíky, husy a drůbež. Byly to vlastně nouzové stavby, zbytky kanceláře a skladiště stavební firmy, která tu před několika lety regulovala řeku. V jednom domku se usadil přívozník - v městě nahoře byl sice most, ale lidé z těchto končin si nechtěli zacházet, a tak tu po regulaci vznikl přívoz - a v druhém jeho přítel jen proto, že měl rád řeku a rybařil. Oba byli už staří, pomalu sedmdesátníci, ale drželi se ještě chlapácky, jak to takoví lidé od vody dovedou, třeba si mohli vnitřnosti vykašlat a revmatismus jim protahoval údy žhavými dráty. I jejich ženy byly staré, podivnou náhodou o několik roků starší než muži. Přívoznice Píčková byla hotová sušinka, trpěla srdečním neduhem a poslední léta polehávala. Kolářka, její sousedka, babka kost a kůže, byla nezmar. Napadala trochu na nohu vykloubenou v kyčli, pokoje si však nedala, pořád se šochtala okolo baráčku a hledala práci, pořád něco sháněla svými chytivými, slídivými očima. Naříkala na práci, odmítala však každého, kdo by jí chtěl pomoci. Muž, zaměstnaný nahoře v městě v obchodu, malý, zavalitý a dýchavičný, nemluvný a ke všemu kromě rybařiny lhostejný, říkal jí „nedodaná“. Měl pravdu, Kolářka nebyla celý život s ničím spokojená. Nikdo jí v ničím nevyhověl, nikoho kolem sebe nesnesla, ani děti - měla pět synů a všichni byli ve světě, doma se ukázali jen za uherský měsíc - i s Píčkovou se snášela jen z životní nutnosti, že se tu na samotě vzájemně potřebovaly, záviděla jí však každé do úst dání. Přívozníkovi měli živobytí o něco lepší. Přívoz jim v létě vynesl pěkné peníze, takže mohli v zimě odpočívat. To však nebylo hlavní, důležitější bylo, že žili lidsky, společenštěji, že se drželi stále v domácím houfu. Píček musil být stále doma už kvůli přívozu a bydlil s ním také jeden ženatý syn se ženou a dcerkou. Druhý zůstal v městě, ale navštěvoval často rodiče s rodinou. Dvě dcery, rovněž provdané v městě za tovární dělníky, byly tu zvláště v létě pečené vařené, poněvadž na břehu v otcově chajdře bylo krásně. Zbyl tu ještě kousek přírody. Řeka tu tvořila tichou zátočinu pod ochranou břidlových, řídkce zarostlých skal. Na břehu okolo baráčku košatilo se několik skupin starých topolů a nové na úzké loučce pod domky rostly jako z vody. Pod jejich rozložitými korunami sedávali rádi rybaři, mající tu stanoviště loďek. Přívozník Píček byl strážným duchem tohoto hezkého zákoutí. Miloval přírodu a hlavně vodu, na níž prožil celý život jako dělník stavební firmy, která řeku regulovala. Když tu tehdy byli zakouslí do dna a do břehů a on viděl, že tu bude třeba přívozu, založil na tom postřehu svou poslední existenci. A nechybil. Klidně tu dožíval, poněvadž přívozník nikdy nemá naspěch, čeká na lidi a ti musí pak čekat na něho. Voda, loď a stavení na břehu pod topoly - to bylo pro něho všecko. Nitro se mu vyrovnalo jako hladina řeky ráno před východem slunce, kdy bývá na vodě nejkldnější. Malý, ale udělaný jako pařez, opálený do hněda, stříbrné strniště na hlavě věčně obnažené a na drsných tvářích dobrácky

taškářský pohled a úsměv, krátkou dřevěnku v pokleslém koutku úst a kočičí pytlík s tabákem a „žengličkou“ jako šavlí v kapsě strakaté kazajky - to byl on, děda Píček, jak mu lidé říkali, nebo taky „děda zdravíčko“, protože jinak nezdravil než „Pámbu zdravíčko“. Měl jsem ho rád, a proto jsem sem chodil, on byl příjemný přírůstek k řece a rybařině. Ne tak už jeho soused se ženou, ti nás, rybaře, u přívozu rádi nevidali. Ona ze zvyku a nevraživosti k lidem, starý Kolář z rybářské konkurence, že mu vychytáme úhoře, na které zvláště rád líčil a kterých z vody vytahal opravdu desítky, j k o tom svědčily úhoří kůže, sušící se na prkýnkách pod přístřeškem baráčku. Ovšem, on je chytal v noci - kdy lze úhoře nejspíše ulovit - pytláčil. Věděli to i rybářští dozorcí, ale trpěli mu ten pých. Přirozeně, kdo by nepytlačil, bydlí-li u vody? Jen když nedělá nic horšího...

U přívozu pod městem jsem vždycky začínal svou letní rybářskou sezónu. V půli června začal na řece rybolov a já tu ovšem nesměl chybět. V pět hodin ráno jsem už houkal na dědu „zloději“ místo „s lodí“, to jsme ho tak zlobovali. Pořící ještě zastírala řídká mlha a bledá hladina řeky hleděla rozespale k letnímu nebi. To byla krása, nemohu vám ani vyličit zvláštní pohodu a kouzlo té chvíle. Štěstí, prapůvodní lidské štěstí... ale vy mi neporozumíte... A děda Píček jako vždy přijel pomalu s těžkou lodí pro patnáct osob a klidně, jako bychom se včera viděli, a nikoli před půl rokem, vybařil, aniž vyndal fajfku z úst:

„Zdravíčko...! To je dost, že už jdete, všichni jsou už tady...!“

Hlásím humorně nástup, tisknu mu tvrdou pravici, a když se zeptám po stavu ryb, zvidám:

„A co u vás? Všecko v pořádku?“

„A - žena leží, už celou zimu, je to zlé...“ odpovídá starostně.

„Léto jí zase postaví na nohy...“ povzbuzuji ho.

„Jen aby...!“ zamumlá a propadne se v mlčení.

Vidím, že má starost, že je to s Píčkovou asi špatné.

Usadil jsem se na loďku pod Kolářův domek a propadl jsem kouzlu rybařiny.

Ryby nebraly, snad ještě nevěděly, že začal rybolov a že by nám měly udělat radost. U Kolářů dlouho spali. První ze stavení vyšla Kolářka a hned na mne přátelsky, ale zostra:

„Nojo, už je tady, to jsem si mohla myslet!“ A hned se obrátila do otevřených dveří baráčku: „Starej, vstávej, rybaři ti zadržovali řeku!“

Nezměnila se. Musil jsem se jí zasmát, přivítali jsme se a tak z nutnosti hovořili. Prám se jí po zdraví. Mávne zlostně rukou a odsekává:

„Já si nemohu lehnout jako sousedka, mne by neměl kdo obsluhovat... Já, až se opravdu rozstůnu, abych skočila do vody...“

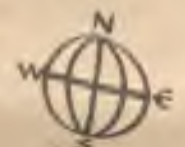
Čišela z ní zase stará závist.

„No, s paní Píčkovou je prý opravdu zle,“ povídám, ale ona

PŘIPRAVILI JSME PRO VÁS TYTO ZÁJEZDY:

- 11. února 85: Jamaica - 14 dní OCHO RIOS
- 6. května 85: Stará Čína - 19-ti denní zájezd pro velký zájem opakujeme po třetí.
- 25. června 85: Doprovázený zájezd do Československa na Spartakiádu.
- 26. června 85: Další zájezd do Československa na Spartakiádu. Rádi vám poskytneme další informace. Přihlaste se laskavě včas.

Vyřídíme návštěvu vašich příbuzných a přátel z Československa do USA a rovněž TUZEX.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

Serving your family's financial needs for over 60 years

MID AMERICA FEDERAL SAVINGS

CICERO: 5900 W. Cermak Road, Phone 863-6700
4800 W. Cermak Road, Phone 656-1770
RIVERSIDE: 40 E. Burlington St., Phone 442-9700
LA GRANGE PARK: 1921 E. 31st St., Phone 579-1400
WESTERN SPRINGS: 40 W. 47th St., Phone 246-8990
CLARENDON HILLS: 55th & Holmes, Phone 325-7300
NAPERVILLE: 1001 S. Washington St., Phone 420-1001
9 E. Ogden Ave., Phone 420-8000
WHEATON: 250 E. Roosevelt Road, Phone 653-4800
ST. CHARLES: 2600 E. Main St., Phone 377-2100

Assets over
\$650,000,000

"You're never more than 5 miles from a Mid America Federal Savings office in the Western Suburbs."

mi nedá domluvit.

„Jakýpak zle, když si hová v posteli a kdekdo ji obsluhuje! Ta má na starý kolena časy! Che - to já bych taky stonala! A potřebovala bych si taky odpočinout, sotva nohy tahám, ale kdo mi uvaří, vypere... a a a... ani lžící vody mi nikdo nepodá... já jsem hotová žebračka... ale ona? Stůně jako paní kněžna, pořád je někdo u ní a bábi sem, bábi tam, bábi tohle... To si tak lidé dovedou zařídít život, i s tou smrtí dovedou špekulovat...!“

Ale to nebylo všechno, mluvila ještě horší věci, závist a zloba se zvedaly z jejího otráveného nitra, jako když rýpneš do bahnitého dna a na hladinu vyplouvají bubliny otravných plynů. I tu nemoc v posteli sousedce záviděla...

Když jsem šel před polednem od vody, stavěl jsem se ze zdvořilosti u Píčků, abych pozdravil nemocnou. Ležela v koutě nízké světničky v sležených peřinách jako pápěrka, jako uschlá haluzka, vyseptalé housličky v hadříkách - takový jsem měl skličující dojem. Každé slovo jí namáhalo a v očích jí svítila lítost, že už musí opustit všechno a všechny, které má ráda. Rodina jí udělala, co jí na očích viděla, a ona jen skromně: ... děti, nezdržujte se se mnou, nechci vám být na obtíž... To jí tedy asi nejvíc bolelo, že už nemůže svým lidem sloužit, jak to dělala po celý život... Bylo to s ní zlé, přivozník měl pravdu.

Za týden jsme ji pochovávali. Na pohřeb jí přišlo mnoho lidí a všichni o ní mluvili jen dobré. Kolářka nemohla chválu o mrtvé snést a ustříkla jedu:

„Jo, to už tak je, kdo má štěstí v životě, má štěstí i po smrti! Píčková se dovedla narodit i umřít. Já vím, že o mně, až za klepu bačkorama, lidé řeknou: Vzal babu čert...!“

„To taky jo!“ ušklíbl se její muž a všem bylo jasno, že to myslí upřímně, neboť dodal stroze: „Koukej se ještě napravit, máš nejvyšší čas!“

Známi to přijali jako žert, měli však báby plné zuby.

Nu, tak nakvap s jejím pokáním to nebylo. Kolářka nás u vody otravovala ještě několik let, čert jí dal dlouhou lhůtu, ale jednoho dne si ji přece vzal. Nestonala, nemusila se bát, že jí nikdo ani lžící vody nepodá, chodila do poslední chvíle a na věčnost zrovna odplavala. Jednoho podzimního večera - muž nebyl doma - zahrčel naviják u prutu, který měl nalíčený na úhoře. Nic by se nebylo stalo, kdyby si babka prutu nevšimla, úhoř z udice nemohl utéci, ale její chtivost jí nedala. V chytání se vyznala, šla tedy na břeh úhoře vytáhnout. Dostat silného úhoře z vody není lehká práce, zvláště na vratké loďce. A tu se stalo, že loďka se rozkolíbala, a Kolářka, nakloněná přes její bort, ztratila rovnováhu a spadla do vody. Řeka tu byla hluboká a za chladného večera nebylo na břehu živé duše. Ostatně ona ani nemohla zavolat o pomoc, voda ji zahltila hned při pádu. Ráno ji našli kousek doleji na navigaci s prutem v ruce. Nepovolila a úhoře nepustila ani v té poslední chvíli, byl ještě na udici. Nu, stalo se po jejím: nestonala, nikoho nepotřebovala, odešla sama, jak sama po celý život žila. Lidé to věděli, přece ji však litovali, ba někteří ji dokonce obdivovali, říkajíce: „Panečku, to byla ženská jako břitva...!“

Na dobračku Píčkovou dávno zapomněli, ale o staré Kolářce vzrůstala pomalu legenda. Tak to v životě chodí a lidé se rádi matou. Nu, bylo, jest a bude...

**V TEXASKÉM DALLASU
 SE KRAJANÉ TUŽÍ**

**CZECH CLUB
 DANCE SCHEDULE**
 Home of the K.J.T. #111
 & K.J.T.Z. #108
 4930 Military Parkway -
 Dallas, Texas 75227
 ☎ 381-9072

NO RESERVATIONS FOR
 ANY DANCES IN 1985
 Rentals \$ 278-3939

ACTIVITY CALENDAR
January 26, 1985

Saturday
 MEMBER WEDDING
 CZECH HARVESTERS
 Dance open to public after 9:00
 PM. FREE DANCE

February 9, 1985
Saturday
 COUNTRY & WESTERN
 NIGHT
 COUNTRY BOYS OF ENNIS
 Wear your favorite country &
 western clothes and join in the
 fun

February 23, 1985
Saturday
 THEY'RE BACK AGAIN!!!
 HOT CZECHS

Come to the Czech Club and
 dance to the festive band from
 South Texas

March 9, 1985
Saturday
 1ST BATTLE DANCE OF
 1985

LONE STAR CZECHS vs
 JODIE MIKULA -
 5 hours of continuous music
 Dance from 8:00 PM til 1:00
 AM \$5.00 Adults & \$2.50 Teens
 (13-17)

March 23, 1985
Saturday
 BASEBALL FEVER DANCE
 CZECH HARVESTERS
 Baseball trivia-Prizes

**Every Wednesday
 & every Friday**
 Ballroom dancing
 For information, call 349-0390
 Ballroom dress code:
 Dresses for ladies
 Coat & tie for men

PLEASE NOTE THAT
 THERE WILL BE NO RE-

SERVATIONS TAKEN FOR
 THE CZECH CLUB
 DANCES DURING 1985.
 COME EARLY AND
 CHOOSE YOUR FAVORITE
 TABLE.
 PARTY PACKAGES FOR
 SPECIAL OCCASIONS ARE
 STILL AVAILABLE -
 CALL 321-5769 FOR DE-
 TAILS

BEER, MIXERS, WINE &
 CHAMPAGNE ARE AVAIL-
 ABLE AND NOT ALLOWED
 TO BE BROUGHT IN.
 DANCE ADMISSIONS IS
 \$4.00 ADULTS & \$2.00
 TEENS (13-17) AND DANCE
 TIME IS 9:00 PM TIL 1:00 AM,
 UNLESS OTHERWISE
 STATED.
 DRESS CODE - LIGHTED
 PARKING LOT
 EVERYBODY IS WEL-
 COME
 BRING YOUR FRIENDS

**NEWS FROM
 JUDY BAAR TOPINKA**

It is with sadness that we mark
 the occasion of the recent death
 of Slavka Krejci, noting her
 great contribution to the Czech
 National Theater of America.

She, and her husband Joseph,
 founded the American theater
 after having been members of
 the National Theater of Prague
 from whence they brought to
 this land long and revered tradi-
 tions. Their production of the
 first Czech language version of
 „The Bartered Bride“ in the
 United States in 1917 is yet re-
 membered as a milestone for
 Czechs in this land.

We extend our sympathies to
 her son, Miles, twice a candi-
 date for state representative and
 a political colleague - though not
 of my political persuasion, and
 to her sisters, grandchildren and
 great-grandchildren to whom
 she has left a great heritage.

Judy Baar Topinka
 Senator, 22nd District
 (as of January 9, 1985)

**GABRIEL RICHARD
 INSTITUTE**

The GABRIEL RICHARD
 INSTITUTE Christopher
 Leadership Course is having
 FREE Guest Sessions the Week
 of Jan. 14 throughout Chicago
 and Suburbs. Classes begin the
 week of January 14, 1985.

Self-Confidence, Poise, Ef-
 fective Communication,
 Creativity, Leadership, Memory
 Techniques, Positive Attitude,
 Enthusiasm, Sparkling Person-
 ality, Ability to think on one's
 feet, and Self-Motivation are
 Personality, Ability to think on
 one's feet, and Self-Motivation
 are just a few of the tremendous
 benefits of this ten-week Fun-
 filled Program.

Gabriel Richard Institute is a
 non-profit, non-sectarian Chris-
 topher Leadership educational
 organization, staffed by trained
 personnel, graduates of the pro-
 gram, who volunteer their time
 and talents to help others gain
 the same tremendous benefits
 they, themselves have gained
 from the course.

The Public is invited to a
 FREE Introductory Guest Ses-
 sion to find out what this
 dynamic program has to offer.
 Graduates say it has helped
 them to take Leadership posi-
 tions, changed their lives for the
 better, made them more pro-
 ductive, happier and fulfilled
 people. FREE Guest sessions
 are being held on January 14 at
 7:30 P.M., at: St. Symphorosa
 6135 S. Austin.
 For further information, please
 ☎ 296-7063.

**Illinois Association of
 Ophthalmology, Inc.**

Medical doctors who are
 ophthalmologists (eye physi-
 cians and surgeons) are observ-
 ing January as Eye Health Care
 Month in a statewide effort to
 reduce the incidence of un-
 necessary blindness in Illinois.

According to Jeffrey S. Ten-
 nant, M.D., President, Illinois
 Association of Ophthalmology,
 47,000 persons become blind
 each year - and the National
 Society to Prevent Blindness re-
 ports that half of all blindness is
 preventable.

„Public awareness can reduce
 much of this suffering.“ Dr.
 Tennant said. Dr. Tennant
 pointed out that there is a ten-
 dency to confuse an optometrist
 (O.D.) with an ophthalmologist
 (M.D.). He stated that delaying
 to see a medical doctor is a
 major cause of vision loss.

**NOVÁ KRAJANSKÁ AUTODÍLNA
 V BERWYNU, ILL.**

**K·H
 Auto
 Repair**

6619 - 21 W. Čermákova tř.
 (hned vedle berwynské pošty)
 její majitelé

STEVE KUBOVIČ

a

JANO HULÍN

vám nabízejí své odborné služby:

- * pravidelnou údržbu motoru
- * veškeré opravy aut všech značek
- * odvoz nepojízdných aut
- * důchodcům je po správce na píjání doručíme osobně

VOLEJTE: 749 - 7449

**Knihkupectví s českou a slovenskou literaturou
 novou i starší, odborné knihy, časopisy, gramodesky**

ČESKÉ A SLOVENSKÉ KNIHY VE VÍDNI

Lindengasse 5, A 1070 WIEN, ☎ 963 779

(v centru, za rohem obchodního domu Herzmannský)

Otevřeno denně (mimo pondělí) 10-12, 15-18 hod.
 v sobotu 9-12 hod.

Časopisy a některé knihy pro návštěvníky
 z Československa zdarma.

VOICE OF THE NATION

\$50 MILLION IN AID FOR POLAND FROM PAC

The Polish American Congress Charitable Foundation has surpassed the \$50 million mark in humanitarian aid for the people of Poland, announced Aloysius A. Mazewski, President of the Foundation. This Polonia milestone was reached in less than three years and represents the Foundation's greatest achievement.

The PAC Charitable Foundation's relief program started in January 1981 when the Polish Episcopate Charity Commission, headed by Bishop Czeslaw Domin, along with Lech Walesa - the Nobel Peace Prize recipient and leader of Solidarity - asked the PAC to establish a Medical Bank to deal with the vast shortages of medical supplies in Poland. The relief work quickly expanded to include food, clothing, shoes and vegetable seeds for the needy in Poland. PAC State Divisions,

Chapters, various organizations and concerned individuals responded with monetary contributions. With the cooperation of such well known relief organizations as Catholic Relief Services, CARE, Project Hope, World Medical Relief, Brother's Brother Foundation, International Aid, and many more, the PAC Charitable Foundation set out to provide the people of Poland with items most urgently needed.

Using 100 percent of every dollar donated for relief, the PAC Charitable Foundation has been able to send \$53 million worth of aid to the people of Poland in less than three years, at a cost of \$3.5 million. All goods are sent to the Polish Episcopate Charity Commission who in turn distributes them to hospitals, orphanages, and the poor in local parishes. A summary of the aid sent to Poland is:

Medical supplies: \$29,933,000
 Food & Misc.: \$7,526,000
 Clothing & shoes: \$11,295,000
 Vegetable seeds: \$4,393,000
 Total: \$53,147,000

"This is a great achievement. We all can be proud of our efforts to help the people of Poland," said Mazewski. "However, we must continue our aid. We must not abandon the Polish people when so many needs still exist."

According to Bishop Domin of Katowice, the needs by priority are:

- 1) infants medicated formula, baby food, clothing, etc.;
 - 2) medicines and medical supplies;
 - 3) food;
 - 4) new shoes, especially for school-age children.
- The Polish Episcopate has often expressed their sincere thanks for the humanitarian aid it has received and has said the aid is a great morale booster for the people in Poland, letting them know they are not forgotten. "Other relief organizations have diminished their aid to Poland, therefore every shipment sent by the PAC Charitable Founda-

tion takes on added importance," said Mazewski. "This is why we put a label „Dar Fundacji Charytatywnej Kongresu Polonii Amerykanskiej" (Gift of the PAC Charitable Foundation) on most aid packages to let the people know that we care."

The shortages in Poland are real. Our Foundation still receives many requests for help from hospitals and individuals. Recently we received requests for large amounts of medications for hospitals. The press in Poland openly reports drug shortages with articles like: "The List" in Polityka, "Are there drugs or aren't there?", "Crisis Doesn't Spare the Pharmaceuticals," and others in the Zycie Warszawy. From these articles and other reliable sources, we learn that the shortages of drugs, medical and hospital supplies are increasing. The shelves in pharmacies are becoming empty. The production of drugs in Poland has fallen off dramatically. Shortages include such basics as surgical gloves, dressing materials, syringes, drugs, hospital linens, x ray units and kidney dialysis machines. Only one in ten kidney failure patients now has a chance to use a dialysis machine and live.

"The PAC Charitable Foundation is committed to continue its humanitarian aid to help the Polish people," stated Mr. Mazewski. "We shall continue sending aid for as long as it is needed and as long as we are financially able because the PAC CF is currently the only organization with an organized relief effort which continues to send aid to the Polish people through the Polish Episcopate."

The PAC Charitable Foundation aid to Poland program needs your help to continue sending aid to Poland. We appeal to ALL Polonia to contribute again generously. The help your contribution will give to the needy in Poland cannot be measured in dollars and cents, especially where medical supplies are concerned. Please help by sending your tax-deductible contribution to: PAC Charitable Foundation, 1200 N. Ashland Ave. Chicago, IL. 60622.

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
 President

NATIONAL EDUCATION PROGRAM
 Oklahoma City, Oklahoma

THE GRACE COMMISSION

In attempting to solve the federal budget deficit problem by reducing spending there are two general paths which might be taken: (1) We can eliminate current programs entirely, or (2) We can cut federal spending by eliminating waste, by better management of taxpayers' funds.

In an attempt to "get the government off the people's backs," the latter approach was chosen by President Reagan. In June, 1982, he issued Executive Order 12369 which established the President's Private Sector Survey on Cost Control in the Federal Government. Mr. J. Peter Grace, chairman and chief executive officer of W.R. Grace and Company, was appointed chairman.

From all parts of the nation, Mr. Grace gathered together 161 top flight management executives from business, labor and the academic community. These top executives were assisted by over 2,000 volunteers who came from many firms in the private sector. More than \$75 million in time, money and materials were donated by private businesses and organizations to fund this tremendous project.

The Commission was divided into 36 task forces to identify ways to decrease costs and improve efficiency in government. Each major task force issued a report. In addition there were 11 studies on special subjects.

These 47 reports and studies contained 2,478 recommendations for either cutting costs or increasing rev-

enue. According to Chairman Grace, if all the recommendations were adopted and put into practice they would save the federal government \$424 billion in three years. This would mean a saving of nearly \$2 trillion over the next 16 years, to the year 2000.

In his letter transmitting the *Survey and Reports* to the President, Mr. Grace pointed out the importance of savings now due to the effect of compounding over time. Every dollar saved now will mean a saving of \$32 by 1995 and \$71 by the year 2000. Thus a reduction in federal spending of \$100 billion would result in a saving of \$7.1 trillion by the end of this century, just 16 years from now.

What the American people must understand is that a failure to make cuts of this magnitude now will result in total federal spending by the turn of the century of trillions rather than billions of dollars.

According to Grace, "If fundamental changes are not made in Federal spending ... a deficit of ... \$2 trillion, if projected for the year 2000, only 17 years from now. [in 1983] In that year, the Federal debt would be \$13.0 trillion ... and the interest alone on the debt would be \$1.5 trillion per year ..."

The American people certainly owe a debt of gratitude to these 2,000 plus public-spirited men and women executives who voluntarily worked so hard to attempt to help cut federal spending without eliminating any programs. We should take renewed pride in the spirit of Americanism which motivates such civic and business leaders.

Now it is up to us, all of us, to make certain we impress on our representatives in Washington that we want all possible recommendations of the Grace Commission implemented as soon as possible. Otherwise, all this outstanding effort will have gone for naught, and our economic situation will continue to deteriorate.

CHICAGO COMPOSERS FEATURED ON "CONVERSATIONS WITH THE CHANCELLOR"

Thursday, February 7, 1985
 at 10:30 P.M. on
 Channel 20 WYCC-TV

Channel 20 will feature a repeat of "Conversations With The Chancellor" with Dr. Salvatore G. Rotella, Chancellor of the City Colleges of Chicago, on Thursday, February 7 at 10:30 P.M. Dr. Rotella's guests are Dr. James Quinn, composer of the music for the record-breaking hit, "Do Black Patent Leather Shoes Really Reflect Up"; Dr. James Mack, composer and arranger for jazz performers such as Ramsey Lewis and Nancy Wilson; and Dr. Vincent Carter, composer of "Magic Moments on 47th Street," a musical about Chicago's Regal Theatre.

"Conversations With The Chancellor" is a weekly interview series which focuses on local and national issues and features individuals from the City of Chicago and the City Colleges of Chicago who are in some way contributing to the city's economic, educational and cultural development.

Channel 20, a PBS affiliate, requires no subscription fees of cable hook-up. Anyone with a UHF-television antenna can tune in to WYCC-TV.

Noworul Memorial Chapels

2658 SOUTH CENTRAL PARK AVENUE, CHICAGO, ILL. 60623
 TELEFON: 762-2233

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Main Bank
 3322 South Oak Park Ave.
 Berwyn, Illinois 60402

Manor Branch
 5919 West 35th Street
 Cicero, Illinois 60650

ALL PHONES:
 484-0800